

RAPORT ROCZNY 2012

KRAJOWEJ SPÓŁDZIELCZEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWEJ

Panie i Panowie,

jeśli spojrzeć obiektywnie i bez uprzedzeń na działalność spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (w tej chwili to już ponad dwadzieścia lat intensywnej pracy) i to, czym dotąd zapisały się na kartach polskiej przedsiębiorczości, innowacyjności, rozwoju rynku finansowego w Polsce po przemianach 1989 roku, ale także w annałach ujmujących przykłady społecznej odpowiedzialności, wrażliwości i solidarności, to widać wyraźnie, że kasy zbudowane zostały w oparciu o konkretne, bliskie wielu Polakom wartości. Obok wolności i godności jest to bez wątpienia prawda. Dlatego też osiągnęliśmy tak duże sukcesy w walce z wykluczeniem finansowym. Jednocześnie produkty przygotowane właśnie w taki sposób, aby zapewnić członkom podstawową ochronę, bezpieczeństwo socjalne, pewność jutra, okazały się także sukcesem rynkowym, a ponadto – poprzez swoją prostotę, przejrzystość, swoistą „przekładalność” na doświadczenie życiowe członków kas – stanowiły przeciwwagę dla pogłębiającego się w ostatnich latach na rynku finansowym kryzysu zaufania. Nie jest przypadkiem, że to właśnie SKOK cieszą się największym zaufaniem swoich członków wśród klientów wszystkich instytucji finansowych.

Dopiero teraz, wskazując na przyczyny kryzysu finansowego (czy szerzej: gospodarczego), coraz częściej i głośniejsze mówi się o odejściu od podstawowych zasad etycznych. Czy podmioty rynku finansowego powinny działać zgodnie z jasno określonym systemem wartości, na dodatek systemem, który powinien znajdować oparcie w otaczającej go rzeczywistości? My w SKOK na to pytanie odpowiedzieliśmy już dawno! SKOK oferują ponad dwóm i pół miliona polskich rodzin kredyty oparte na godziwych warunkach, ograniczając czy wręcz eliminując w ten sposób lichwę i prowadząc w sposób praktyczny walkę z wykluczeniem finansowym. Jako mecenas kultury i sztuki wspierają te inicjatywy, które są ważne z punktu widzenia polskiej pamięci historycznej czy też istotne dla lokalnych społeczności, dla których

– podobnie jak dla wielu lekceważonych przez duże czy centralne instytucje środowisk – są jednocześnie prawdziwą szkołą demokracji.

Wydaje się, że wskazówka na przyszłość jest najprostsza z możliwych: idźmy nadal tą samą drogą i pamiętajmy, ile ładnych sloganów, haseł i reklam widzieliśmy przez te dwadzieścia lat. Przede wszystkim jednak pamiętajmy, by przesłanie Franciszka Stefczyka, który okiełznanie własnego samolubstwa i pracę dla innych traktował wprost jako jedynie skuteczny środek dla podniesienia samego siebie i dobra ogólnego zarazem, stanowiło dla nas nadal jedyne, naprawdę płodne i twórcze źródło inspiracji.

Dziękuję wszystkim działaczom i pracownikom spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, że o tym na co dzień pamiętają.

Grzegorz Bierecki

Przewodniczący Rady Nadzorczej
Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej

Koleżanki i Koledzy,

miniony rok był dla Kasy Krajowej i całego ruchu SKOK wypełniony zdarzeniami o szczególnym znaczeniu. Od całej, światowej społeczności unii kredytowych otrzymaliśmy najbardziej dobitny wyraz uznania dla dwudziestoletniej historii odbudowy w Polsce samopomocowego ruchu spółdzielczości finansowej i jego osiągnięć. Jest to ruch oparty z jednej strony na własnej, polskiej tradycji, z dorobkiem przedwojennych Kas Stefczyka na czele, a z drugiej - na twórczej adaptacji do rodzimych warunków nowoczesnych rozwiązań, sprawdzających się w wielu uniach na całym świecie. Powierzono nam przeprowadzenie największej i najważniejszej, corocznej konferencji Światowej Rady Związków Kredytowych. Trudno o bardziej dobitny wyraz uznania, jaki dla osiągnięć w odbudowie, a następnie rozwoju spółdzielczości finansowej w Polsce po 1989 roku żywi dla nas światowa społeczność unii kredytowych. Przebieg samej konferencji jak i to, co zobaczyli delegaci z całego świata w polskich kasach potwierdziły tę opinię. To było w lipcu.

W październiku weszły w życie przepisy ustawy z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Nastąpiło objęcie kas i Kasy Krajowej nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego. Duże zmiany w zakresie obowiązujących System SKOK regulacji prawnych oznaczały i oznaczają dla nas nowe wyzwania. Musieliśmy dostosować swoją działalność do wymagań ustawowych i w bieżącej pracy uwzględniać oczekiwania KNF. To nie jest łatwe również z uwagi na fakt, iż część nowych regulacji prawnych praktycznie nie przewidywała odpowiednich okresów przejściowych. Dla nas najlepszym i prostym sprawdzianem skuteczności działań na tym obszarze wdrożeniowym są ubiegłoroczne wyniki kas – szczególnie na tle pogarszającej się sytuacji gospodarczej. Przyjęta i zastosowana strategia działania pozwoliła na osiągnięcie przez SKOK (podobnie jak w latach ubiegłych) przyrostów wartości w głównych obszarach swojego działania (wzrost wartości aktywów wszystkich kas oraz powierzonych nam przez członków

depozytów, zaciągniętych pożyczek i kredytów). W tej sytuacji to nie tylko dowód na siłę, atrakcyjność i konkurencyjność oferty rynkowej kas, ale także najlepszy sprawdzian zaufania członków do swojej instytucji finansowej.

Nowa ustawa umożliwia SKOK wprowadzenie obsługi nowych członków – fundacji, stowarzyszeń, jednostek organizacyjnych Kościołów i związków wyznaniowych posiadających osobowość prawną, spółdzielni, związków zawodowych oraz wspólnot mieszkaniowych. To w oczywisty sposób wyzwanie, które zdominuje nasze działania w 2013 roku.

Wiem, że podołamy temu zadaniu. Wiem, że bez Waszej – Koleżanki i Koledzy – pracy w kasach, Waszego zaangażowania, Waszej wiedzy i odpowiedzialności, nie byłoby możliwe podjęcie tego wyzwania, tak jak i wielu innych w latach poprzednich. To Wy jesteście siłą SKOK. Ich sercem i rozumem. Dzięki Waszej pracy i zaangażowaniu mogliśmy osiągnąć sukces, którego praktyczne efekty przedstawiciele unii z prawie stu krajów świata mogli podziwiać w lipcu ubiegłego roku.

Mając tego świadomość podjąłem się odpowiedzialności kierowania pracami Kasy Krajowej. Wierzę, iż kontynuacja naszej wspólnej, wieloletniej pracy i stworzenie silnej, polskiej instytucji finansowej, stanowiącej oparcie dla ponad dwóch i pół miliona polskich rodzin, będącej dla nich nie tylko gwarancją bezpieczeństwa finansowego ale także rodzimą, przyjazną i sąsiedzką instytucją, która w działaniach opiera się na bliskich im wartościach, jest także dobrem społecznym, naszym wkładem w rozwój i umacnianie podmiotowości polskiego społeczeństwa, polskiego narodu.

Rafał Matusiak

Prezes

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej

SPRAWOZDANIE RADY NADZORCZEJ KASY KRAJOWEJ ZA ROK 2012

Rok 2012 był dwudziestym rokiem obrachunkowym (obrotowym) Kasy Krajowej. Rada Nadzorcza przedkłada Walnemu Zgromadzeniu sprawozdanie z wykonywanych czynności nadzorczych.

W roku 2012 zostały dokonane zmiany w składzie Rady Nadzorczej. Do dnia 8 października 2012 r. Rada działała w składzie:

1. Adam Jedliński – Przewodniczący,
2. Zygfryd Schoenhoff – Sekretarz,
3. Jan Chmielewski – Skarbnik,
4. Adam Byzdra – Członek,
5. Bogumił Krzyszczałak – Członek,
6. Ireneusz Więckowski – Członek,
7. Krzysztof Kwiatek – Członek,
8. Jarosław Kazimierski – Członek,
9. Janusz Ossowski – Członek.

Na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Kasy Krajowej w dniu 8 października 2012 r. uchwałą nr 1 dokonano ustalenia, że do końca kadencji Rada Nadzorcza będzie liczyła 7 członków. Do Rady Nadzorczej zostały powołane następujące osoby: Grzegorz Bierecki – Przewodniczący, Adam Jedliński – Sekretarz, Andrzej Gałązkiewicz – Członek, Zygfryd Schoenhoff – Członek. Na dzień 31 grudnia 2012 r. Rada Nadzorcza pracowała w następującym składzie:

1. Grzegorz Bierecki – Przewodniczący,
2. Adam Jedliński – Sekretarz,
3. Jan Chmielewski – Skarbnik,
4. Adam Byzdra – Członek,
5. Andrzej Gałązkiewicz – Członek,
6. Zygfryd Schoenhoff – Członek,
7. Janusz Ossowski – Członek.

W roku 2012 Rada zebrała się na sześciu posiedzeniach, jedna uchwała została podjęta w trybie obiegowym. Przedmiotem obrad Rady była zarówno analiza sytuacji Kasy Krajowej, jak i sytuacji kas spółdzielczych, a także informacje o pozostałych przedsiębiorstwach wchodzących w skład Systemu SKOK. W posiedzeniach Rady Nadzorczej uczestniczyli członkowie Zarządu Kasy Krajowej, którzy przedkładali Radzie okresowe sprawozdania dotyczące:

- działań Kasy Krajowej jako organu reprezentującego ruch kas spółdzielczych przed organami władzy i administracji państwowej oraz na forum międzynarodowym;

- sytuacji finansowej Kasy Krajowej – w szczególności w zakresie realizacji budżetu, inwestowania środków finansowych będących w dyspozycji Kasy Krajowej oraz osiąganych wyników finansowych;
- podjętych i planowanych działań mających na celu rozbudowę lub rozszerzenie wachlarza usług oferowanych przez kasy;
- rozwoju kas spółdzielczych, a w szczególności: wysokości aktywów, wzrostu bazy członkowskiej oraz budowy sieci sprzedaży usług;
- nadzoru nad podmiotami wchodzącymi w skład przedsiębiorstw Systemu SKOK;
- sytuacji na rynku usług finansowych oraz planowanych przez Kasę Krajową działań zmierzających do zachowania pozycji rynkowej SKOK.

Członkowie Rady otrzymywali także informacje na temat działań podejmowanych przez Kasę Krajową w trybie nadzoru:

- ilości i wyników przeprowadzonych lustracji i kontroli;
- realizowanych przez kasy programach naprawczych i stabilizacyjnych;
- zidentyfikowanych zagrożeniach w działalności kas i planowanych bądź podejmowanych przez Kasę Krajową działaniach, których celem jest eliminacja tych zagrożeń.

W trakcie posiedzeń Rada była informowana o najważniejszych dla Systemu SKOK wydarzeniach:

- wejściu w życie *ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych* z dnia 5 listopada 2009 r. oraz skutkach jakie wejście w życie nowych przepisów może spowodować dla SKOK;
- planach nabycia lub nabyciu przez Kasę Krajową lub podmioty Systemu SKOK nowych przedsiębiorstw;
- planach inwestycyjnych w zakresie nowych przedsięwzięć realizowanych przez Kasę Krajową lub inne podmioty Systemu SKOK;
- podejmowanych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe działaniach zmierzających do optymalizacji ich działalności pod względem organizacji działalności, jak i ponoszonych kosztów.

W dniu 8 października, na skutek rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu przez Grzegorza Biereckiego i powołaniu go do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Rada powołała do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Kasy Krajowej Pana Rafała Matusiaka. W grudniu, w związku z wejściem z dniem 27 października 2012 r. w życie nowej ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, Rada dokonała przyjęcia „Zasad i metodyki czynności kontrolnych podejmowanych przez Kasę Krajową w Spółdzielczych Kasach Oszczędnościowo-Kredytowych” oraz zatwierdziła uchwałę Zarządu Kasy Krajowej w przedmiocie ustalenia treści procedury kontroli wewnętrznej. Rada dwukrotnie dokonała zmiany struktury organizacyjnej Kasy Krajowej,

między innymi celem jej dostosowania do wymagań ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Rada dokonała także wyboru trzech przedstawicieli na V Kongres Spółdzielczości oraz wyboru biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Kasy.

Do zadań Rady Nadzorczej należy powoływanie i odwoływanie członków Komisji Funduszu Stabilizacyjnego. Na dzień 1 stycznia 2012 r. skład Komisji przedstawiał się następująco:

1. Andrzej Gałązkiewicz – Przewodniczący,
2. Joachim Nowak – Wiceprzewodniczący,
3. Joanna Wysocka-Turek – Sekretarz,
4. Mariusz Gazda – Członek,
5. Mirosław Czuba – Członek,
6. Tadeusz Michalik – Członek,
7. Stanisław Komendacki – Członek,
8. Marek Bąk – Członek,
9. Szczepan Olbryś – Członek,
10. Franciszek Barakowski – Członek,
11. Jan Kubik – Członek,
12. Andrzej Bąk – Członek.

Rada dwukrotnie dokonywała zmian w składzie Komisji Funduszu Stabilizacyjnego – w październiku powołano sześciu członków Komisji, w tym czterech członków na skutek upływu kadencji natomiast w grudniu, celem dostosowania składu liczebnego Komisji do wymagań ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Od dnia 8 grudnia Komisja liczy siedmiu członków.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. Komisja działała w następującym składzie:

1. Bogumił Krzyszczak – Przewodniczący,
2. Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący,
3. Jarosław Kazimierski – Sekretarz,
4. Krzysztof Kwiatek – Członek,
5. Joachim Nowak – Członek,
6. Marek Bąk – Członek,
7. Jan Kubik – Członek.

Rada dokonała także zmiany w składzie Sądu Koleżeńskiego – do składu Sądu powołany został Pan Tadeusz Michalik w miejsce Pani Wandy Migielskiej-Turkiewicz.

W ciągu roku 2012 Rada rozpoznała dwa odwołania od uchwał Zarządu Kasy Krajowej wniesione przez SKOK im. St. Kard. Wyszyńskiego oraz jedną skargę wniesioną przez SKOK im. St. Kard. Wyszyńskiego.

Na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia 2013 r. Rada Nadzorcza, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z działalności Sądu Koleżeńskiego oraz sprawozdaniem z działalności Komisji Funduszu Stabilizacyjnego za rok 2012, postanowiła je przyjąć.

Kasy zakończyły kolejny rok zwiększeniem bazy członkowskiej oraz aktywów – na dzień 31 grudnia 2012 r. liczba członków SKOK przekroczyła 2,5 mln osób, a wartość aktywów wyniosła 16,9 mld zł. Liczba placówek SKOK wyniosła 1987. Istotnym wyzwaniem dla kas jest dostosowanie swojej działalności do wymagań nowego nadzorczy, co jest szczególnie trudne z uwagi na prowadzenie nowych zasad funkcjonowania kas, w szczególności w zakresie prezentacji sytuacji finansowej, bez stosowania okresów przejściowych dających możliwość niezakłóconego dostosowania się do nowych wymagań.

Rada Nadzorcza, jako organ uprawniony do nadzorowania działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, może stwierdzić, iż w roku 2012 Kasa Krajowa prawidłowo i efektywnie realizowała nałożone na nią przez *ustawę o skok* i Statut obowiązki w zakresie nadzorowania i stabilizowania działalności kas spółdzielczych. Kasa Krajowa zakończyła kolejny rok nadwyżką bilansową, która jest efektem odpowiednio prowadzonej polityki inwestycyjnej.

Po zapoznaniu się z wnioskami polustracyjnymi przedstawionymi przez Krajową Radę Spółdzielczą, Rada Nadzorcza postanowiła przyjąć ww. wnioski i przedstawić je na najbliższym Walnym Zgromadzeniu Członków Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.

Rada Nadzorcza, po zapoznaniu się ze zweryfikowanym przez biegłego rewidenta sprawozdaniem finansowym Kasy Krajowej za rok 2012 oraz opinią biegłego rewidenta, a także sprawozdaniem z działalności Kasy Krajowej za rok 2012 postanowiła, uchwalać z dnia 30 kwietnia 2013 r., przyjąć oba dokumenty.

Rada Nadzorcza stwierdza, że działalność Kasy Krajowej w roku 2012 była zgodna z przepisami prawa, Statutem, obowiązującymi jednostkę regulaminami oraz zasadami efektywności ekonomicznej.

Rada Nadzorcza rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu SKOK podjęcie uchwały kwitującej działalność Zarządu Kasy Krajowej za rok 2012.

Rada Nadzorcza wyraża uznanie i dziękuje Zarządowi Kasy Krajowej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego oraz Członkom Sądu Koleżeńskiego za wysiłek włożony w rozwój Systemu SKOK w Polsce.

Grzegorz Bierecki
Przewodniczący

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KASY KRAJOWEJ ZA ROK 2012

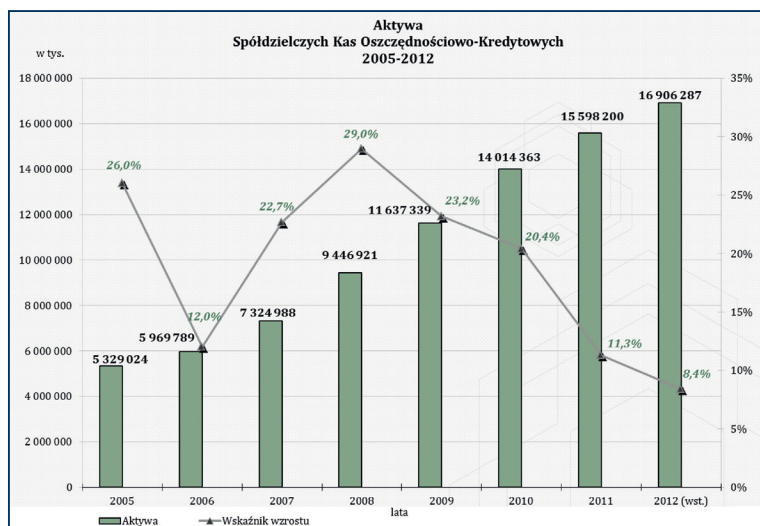
1. Sytuacja SKOK w roku 2012

Rok 2012 przyniósł istotne wydarzenia i zmiany w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

W lipcu w Gdańsku, odbyła się coroczna Światowa Konferencja Unii Kredytowych – najważniejsze wydarzenie światowego ruchu unii kredytowych, która została połączona z obchodami dwudziestej rocznicy działalności SKOK w Polsce. W Konferencji udział wzięło ponad 1.400 uczestników z 50 krajów z całego świata. W ramach zorganizowanych paneli dyskutowano perspektywy rozwoju unii kredytowych na świecie, prezentowano także osiągnięcia polskiego ruchu spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Wraz z wejściem w życie w dniu 27 października 2012 r. przepisów ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych nastąpiło objęcie zarówno kas jak i Kasy Krajowej nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zmiany w zakresie obowiązujących System SKOK regulacji prawnych oznaczają dla kas oraz Kasy Krajowej nowe wyzwania w zakresie dostosowania swojej działalności do wymagań ustawowych jak również uwzględnienia w dotychczas prowadzonej działalności oczekiwań nowego nadzorcy. Było to szczególnie wyzwanie z uwagi na fakt, iż część nowych regulacji prawnych praktycznie nie przewidywała adekwatnych okresów przejściowych.

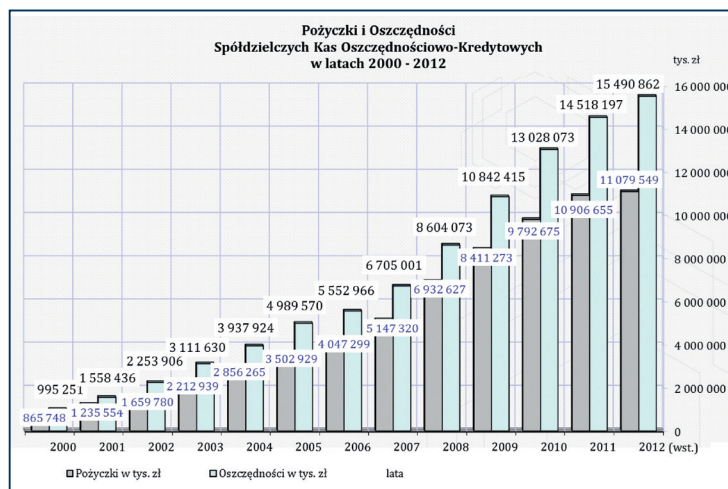
W roku 2012 głównym obszarem działalności SKOK nadal pozostawał rynek konsumencki. Pomimo pogarszającej się sytuacji gospodarczej stosowana strategia działania pozwoliła na osiągnięcie przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe przyrostów wartości w głównych obszarach działalności SKOK (wartość aktywów, depozyty oraz pożyczki i kredyty). Względem roku 2011 aktywa wszystkich SKOK wzrosły o 8,4%.

Dane wstępne za 12/2012 wg aktualizacji z dnia 1.03.2013

Przepisy nowej *ustawy o skok* stwarzają dla kas możliwości wprowadzenia obsługi nowych członków tzw. podmiotów III sektora – fundacji, stowarzyszeń, jednostek organizacyjnych kościołów i związków wyznaniowych posiadających osobowość prawną, spółdzielni, związków zawodowych oraz wspólnot mieszkaniowych, niemniej z uwagi na konieczność przygotowania się do świadczenia usług dla nowych grup członków ich zaoferowanie będzie możliwe w roku 2013.

W kasach systematycznie wzrasta wartość przyjętych depozytów oraz udzielonych pożyczek i kredytów. W odniesieniu do wielkości tych parametrów w roku 2011 przyrost wartości przyjętych depozytów w roku 2012 wyniósł 6,7%. Również w obszarze udzielonych pożyczek i kredytów kasy odnotowały wzrost sprzedaży o 1,6% względem roku poprzedniego.

Dane wstępne za 12/2012 wg aktualizacji z dnia 1.03.2013

Oprócz usług depozytowych i pożyczkowo-kredytowych kasy prowadzą także dla swoich członków rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe. Rachunki oferowane są zarówno osobom fizycznym jak i osobom prowadzącym działalność gospodarczą. W SKOK rozwijane są również usługi powiązane z rachunkami takie jak: karty Visa (w roku 2012 wydano ponad 87 tys. kart), usługa bankowości elektronicznej (e-SKOK), z której w roku 2012 korzystało już ponad 250 tys. członków, a także sieć bankomatów własnych SKOK24 oraz bankomatów eCard i Global Cash, których łączna ilość wynosi ponad 893 urządzenia.

2. Działalność statutowa Kasy Krajowej

2.1. Prace legislacyjne

W roku 2012 Kasa Krajowa prowadziła monitoring prac legislacyjnych, którego celem było zapewnienie uwzględnienia spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w projektach aktów prawnych różnego szczebla (lub w ich nowelizacjach), a także czuwanie nad ujęciem SKOK w projektowanych aktach prawnych z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej przez kasy działalności. Łącznie w 2012 r. Kasa Krajowa czynnie uczestniczyła w pracach nad 17 projektami ustaw, z których część została uchwalona. Dodatkowo Kasa Krajowa monitorowała 13 projektów ustaw, które mogą mieć istotny wpływ na działalność kas bądź instytucji Systemu SKOK.

Monitoring obejmował: założenia do ustaw, projekty ustaw poselskich i rządowych, ustawy w toku prac legislacyjnych, a także projekty aktów wykonawczych. Prace legislacyjne w minionym roku zdominowane były zaangażowaniem w prace nad projektami aktów systemowych:

- poselskim projektem noweli *ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych*,
- uchwałą w sprawie usunięcia niezgodności w *ustawie o skok* z 2009 r.,
- komisyjnym projektem noweli *ustawy o skok* z 2009 r.

oraz projektami aktów wykonawczych do *ustawy o skok*:

- projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad i trybu wykonywania czynności kontrolnych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i w Kasie Krajowej,
- projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnych wymogów kwalifikacyjnych dla członków zarządów spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych,
- projektem rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie składek

na pokrycie kosztów działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej oraz nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego nad spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi i Krajową Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową,

- projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zakresu, terminów i trybu przekazywania informacji sprawozdawczych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i Kasę Krajową do Komisji Nadzoru Finansowego,
- projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych,
- projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych,
- projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie norm dopuszczalnego ryzyka w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

W roku 2012 spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe zostały uwzględnione w następujących uchwalonych aktach prawnych:

- *Ustawa o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.* Przepisy ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych będzie się stosować również wtedy, jeżeli ustanawiającym lub przyjmującym zabezpieczenie finansowe będzie m.in. spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, zabezpieczenia będą mogły być ustanawiane także na wierzytelnościach kredytowych,
- *Ustawa o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce – nowelizacja ustawy VAT (oraz powiązane z nią zmiany w Ordynacji podatkowej)* zakłada wprowadzenie mechanizmu zwrotu podatku VAT bezpośrednio na wskazany przez podatnika rachunek banku (spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej) celem dokonania zabezpieczenia kredytu zaciąganego przez podatnika,
- *Ustawa o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw – projekt ustawy* na końcowym etapie prac w Sejmie został uzupełniony o wskazanie, że mie-

siężne dofinansowanie nie przysługuje, jeżeli wynagrodzenie pracownika niepełnosprawnego nie zostało przekazane na jego rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej,

- *Ustawa o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym* – zgodnie z nowymi regulacjami, od dnia 1 stycznia 2014 r. sąd rejestrowy będzie otrzymywał z Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w odniesieniu do osób podlegających wpisowi lub wpisanych jako członkowie zarządu lub rady nadzorczej spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej informacje o skazaniach za przestępstwo umyślne przeciwko mieniu, dokumentom lub przestępstwo skarbowe.

W toku prac parlamentarnych prowadzono także szeroką korespondencję mającą na celu uzyskanie informacji co do zakresu projektowanych regulacji, aby z uwagi na brak zapisów dotyczących wprost spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych uzyskać stanowisko co do stosowania lub braku stosowania przepisów aktu prawnego w odniesieniu do SKOK.

2.2 Działalność szkoleniowa i wydawnicza

Działalność szkoleniowa i wydawnicza w roku 2012 prowadzona była we współpracy ze Spółdzielczym Instytutem Naukowym. W 2012 r. SIN prowadził działalność szkoleniową, wydawniczą i naukowo-badawczą.

Tak jak w latach poprzednich publikowano jako materiał samokształceniowy, skierowany do władz oraz personelu kierowniczego SKOK, czasopismo *Pieniądże i Więź. Kwartalnik naukowy poświęcony problematyce ekonomicznej, prawnej i społecznej*. W 2012 r. ukazały się 3 numery czasopisma, obejmujące 39 artykułów. W ramach *Biblioteki kwartalnika naukowego Pieniądże i Więź* wydano następujące publikacje: *Rocznik orzecznictwa i piśmiennictwa z zakresu prawa spółdzielczego za lata 2010-2011* pod redakcją naukową prof. Krzysztofa Pietrzykowskiego oraz książkę Andrzeja Dunajskiego, *Służąc ludziom. 20 lat SKOK w Polsce*.

Jako efekt przygotowanych we współpracy z zespołem prof. Zybertowicza opracowań naukowych jako dodatki do Kwartalnika naukowego *Pieniądże i Więź* opublikowano również *Raport* nr 1(3), a w nim studium M. Gurtowskiego *Patriotyzm konsumencki i ekonomiczny a ruch spółdzielczy*, oraz *Raport* nr 2(4), a w nim studium J. Waszewskiego *Spółdzielczość w polskim dyskursie medialnym*. Wydano także *Raport społecznej odpowiedzialności do roku 2011 Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej* autorstwa Aleksandry Jankowskiej.

W ramach działań Instytutu zorganizowano także szkolenie dla członków władz i personelu spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych dotyczące działalności kas w świetle nowej *ustawy o skok*, w którym wzięły udział 73 osoby.

Zorganizowano kolejną, XII edycję „Ogólnopolskiego konkursu na najlepszą pracę magisterską, doktorską i habilitacyjną poświęconą tematyce spółdzielczej”. Jury konkursu przyjęło do oceny trzy prace magisterskie.

2.3. Regulacje nadzoru oraz standardy świadczenia usług

Rok 2012, z uwagi na zmieniające się otoczenie prawne, był rokiem intensywnych prac w obszarze zmian w jednolitych procedurach świadczenia usług SKOK.

W związku z wejściem w życie w październiku 2012 r. ustawy o usługach płatniczych dokonano kompleksowego przeglądu wzorców umownych (regulaminów i wzorów umów) objętych przepisami tej ustawy. We wrześniu do kas zostały przesłane regulacje rachunków dla osób fizycznych oraz związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, a także regulacje e-SKOK oraz kart Visa. We wrześniu dokonano także przeglądu wzorców umownych związanych ze świadczeniem usług kredytów i pożyczek pod kątem występowania postanowień mogących zostać uznanych za niedozwolone klauzule umowne. W grudniu, w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, dokonano zmian umów kredytów odnawialnych.

Także w miesiącu wrześniu przyjęto jako wzór, z możliwością dostosowania do własnych potrzeb SKOK *Instrukcję Obsługi Kasowej*.

W związku z wejściem w życie nowej *ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych* w grudniu ustalony został wykaz dokumentów wymaganych przez Kasę Krajową do badania sytuacji finansowej SKOK.

2.4. Działalność operacyjna i rozliczeniowa

Kasa Krajowa pełni funkcję centrali finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podmiotu gwarantującego płynność i stabilizowanie Systemu SKOK. Na koniec roku 2012 kasy zgromadziły w Kasie Krajowej 2 287 616 463,62 zł w postaci lokat obowiązkowych i dobrowolnych. Jest to suma o 9,8% większa w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2012 kasy zaciągnęły kredyty na łączną kwotę 28 318 333,35 zł.

Działalność inwestycyjną Kasy Krajowej w 2012 roku można podzielić na 2 okresy. Pierwsze trzy kwartały to kontynuacja polityki inwestycyjnej lat wcześniejszych.

Nadwyżka środków zgromadzonych przez Kasę Krajową była inwestowana na rynku finansowym w lokaty bankowe, obligacje i bony skarbowe, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych i zamkniętych, komercyjne weksle inwestycyjno-terminowe, obligacje korporacyjne oraz we współpracy z licencjonowanymi firmami świadczącymi usługi asset management. Począwszy od końca III kwartału oraz w IV kwartale 2012 r. w związku z wejściem w życie nowej *ustawy o skok* prowadzone były działania zmierzające do dostosowania aktywów inwestycyjnych do zapisów *ustawy o skok* z dnia 5 listopada 2009 roku. Kasa Krajowa sprzedała wszystkie jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych poza jednostkami uczestnictwa funduszu rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych. Spieniężone i skonsolidowane zostały aktywa powierzone w zarządzanie w ramach usługi asset management.

Wzorem lat ubiegłych kontynuowano bezpieczną politykę inwestycyjną oraz utrzymywania wysokiej płynności portfela Kasy Krajowej. Podstawowym elementem bezpieczeństwa jest dobór najmniej ryzykownych instrumentów finansowych. Wysoka płynność portfela wynika z preferowania instrumentów łatwo zbywalnych lub/i o krótkich terminach zapadalności oraz optymalnie zaplanowanej zapadalności poszczególnych instrumentów finansowych. W IV kwartale 2012 roku sukcesywnie środki z zapadających aktywów o niższej płynności były inwestowane w aktywa płynne.

Prowadzone działania inwestycyjne są zgodne z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi celem zapewnienia bezpieczeństwa całego portfela. Bardzo istotnym elementem polityki inwestycyjnej jest dywersyfikacja portfela, do czego przyczynia się przestrzeganie limitów inwestycyjnych co do poszczególnych kategorii aktywów. Jedynymi nielimitowanymi instrumentami pozostają inwestycje najwyższej wiarygodności, tj. papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.

Ze środków funduszu stabilizacyjnego w roku 2012 zostały udzielone kredyty stabilizacyjne na łączną kwotę 17 418 333,35 zł, a całkowite zaangażowanie w pomoc stabilizacyjną w tej formie na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiło 28 283 446,97 zł. Ze środków funduszu udzielono także pomocy w formie darowizn – łączna kwota udzielonej w ten sposób pomocy wyniosła 39 265 674,52 mln zł.

W kasach w dalszym ciągu rozwijają się zlecenia płatnicze. W roku 2012, w porównaniu do roku 2011, ilość przelewów przychodzących na rzecz członków SKOK wzrosła o 14,29%, natomiast przelewów wychodzących utrzymała się na tym samym poziomie.

2.5. Nadzór i kontrola

Głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie bezpieczeństwa zgromadzonych w SKOK oszczędności. Kasa Krajowa do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o SKOK w ramach wykonywanego nadzoru prowadziła stały monitoring sytuacji finansowej SKOK w oparciu o przesyłaną przez kasy sprawozdawczość dekadową, miesięczną, kwartalną, półroczną i roczną oraz wykonywała czynności kontrolne przeprowadzane w miejscach prowadzenia działalności przez SKOK. Z uwagi na objęcie kas od dnia 27 października 2012 r. nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, na mocy art. 42 ww. ustawy Kasa Krajowa wykonuje kontrolę działalności kas m.in. na bazie danych sprawozdawczych przesyłanych przez kasy ze wskazaną wyżej częstotliwością.

Bieżąca analiza sytuacji finansowej SKOK prowadzona jest w oparciu o system analizy wskaźnikowej KAPER, który stanowi podstawowe narzędzie umożliwiające weryfikację sytuacji finansowej kas. W oparciu o dostarczane w ramach sprawozdawczości dane badaniu podlega osiąganie przez SKOK odpowiednich wskaźników, a także działań zmierzających do odbudowy kapitału oraz programów naprawczych. Czynności sprawdzające, podejmowane w miejscu prowadzenia działalności SKOK, takie jak lustracje, kontrole oraz postępowania wyjaśniające, umożliwiały weryfikację prezentowanych przez SKOK wyników finansowych, a także badanie przestrzegania przez SKOK przepisów prawa, norm stanowionych przez Kasę Krajową oraz wewnętrznych regulacji.

W wykonaniu powyższego w roku 2012 Kasa Krajowa przeprowadziła w kasach:

- 20 lustracji,
- 2 postępowania wyjaśniające,
- 3 kontrole doraźne.

W związku z obowiązywaniem w kasach spółdzielczych przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*. Kasa Krajowa, jako instytucja współpracująca z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej, przeprowadziła w kasach 21 kontrole dotyczące przestrzegania przepisów wyżej wymienionej ustawy. Informacje o wynikach przeprowadzonych kontrole były przekazywane do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

2.6. Promocja i reklama

Działania w obszarze reklamy i public relations realizowane przez Kasę Krajową finansowane były ze składki na fundusz reklamowo-promocyjny, który w 2012 r. wyniósł 18 966 985,30 zł. Partnerem w realizacji zadań z zakresu promocji i reklamy była dla Kasy Krajowej spółka Media SKOK Sp. z o.o., a po jej połączeniu się z firmą Apella S.A. od 25 kwietnia 2012 r. rolę realizatora polityki marketingowej przejęła

ta ostatnia, kontynuując rozpoczęte działania i realizując uprzednio zaplanowane na cały 2012 rok.

Dla celów wszechstronnej promocji SKOK nadal wykorzystywane były przede wszystkim osoba i popularność znakomitego aktora Artura Żmijewskiego. Zostały przygotowane ogólnopolskie kampanie wizerunkowe, których celem była prezentacja spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i utrwalanie wizerunku SKOK jako instytucji przyjaznej, łatwo i zawsze dostępnej dla swoich członków, dbającej o poszanowanie polskiej tradycji i historii, wspierającej wartościowe artystycznie i społecznie wydarzenia kulturalne. Kasy otrzymały w ramach składki możliwość wykorzystania materiałów z wizerunkiem Artura Żmijewskiego we własnych akcjach reklamowych i promocyjnych.

W ramach kampanii prasowej *Kasy Kredytowe SKOK – konto dla całej rodziny* podkreślono, że kasy są wspólnotowymi instytucjami finansowymi, które funkcjonują w oparciu o polski kapitał i posiadają produkty dopasowane do oczekiwań i potrzeb polskich rodzin; zaznaczano także wysoką jakość produktów oferowanych przez kasy kredytowe oraz umieszczono informacje o stronie internetowej www.skok.pl. Kampania (styczeń – marzec) objęła następujące tytuły: *Rzeczpospolita*, *Uważam Rze*, *Pakiet Press Power (Fakt, Przegląd Sportowy, Sport)*, *Super Express*, *Przewodnik Katolicki*, *Tygodnik Katolicki Niedziela*, *Tygodnik Podlaski*, *Nasz Dziennik*, *Gość Niedzielny*, *Moja Rodzina*, *Nasza Ziemia*, *Powiernictwo Polskie*, podjęto szerokie działania na portalu Opoka (w tym także wysyłkę e-maili zawierających kreację *Kasy Kredytowe SKOK – konto dla całej rodziny* do użytkowników poczty elektronicznej) oraz portalu www.niezalezna.pl. Uzupełnieniem tych działań była obecność reklam na stronie Radia Wnet, w ramach całościowej i całorocznej współpracy podjętej z tym internetowym medium.

Kolejne kampanie wykorzystywały hasła: *91% członków Kas wie, że może na nas polegać* (kampania bez udziału Artura Żmijewskiego) oraz *Kasy Kredytowe SKOK – zaufało nam już blisko 2,5 miliona Polaków*. Zarówno pierwsze, jak i drugie hasło rozwijane było w różnych materiałach zamieszczanych w wymienionych wyżej tytułach prasowych. W kwietniu całostronicowy tekst *Polacy ufają rodzimym instytucjom finansowym* ukazał się w tygodniku spółdzielczym *Tęcza Polska*.

Reklama odwołująca się do wyników badań zawartych w raporcie TNS Pentor, który informował, iż 91% członków kas ufa SKOK, oprócz obecności w tytułach prasowych wymienionych przy pierwszych kampaniach, ukazała się także w mediach grupy Media Regionalne (*Dziennik Elbląski*, *Dziennik Wschodni*, *Echo Dnia*, *Express Bydgoski*, *Gazeta Lubuska*, *Gazeta Olsztyńska*, *Gazeta Pomorska*, *Gazeta Współczesna*, *Głos Dziennik Pomorza*, *Kurier Poranny*, *Nowiny*, *Nowości*, *Nowa Trybuna Opolska*) oraz media grupy Polskapresse (*Polska Dziennik Bałtycki*, *Polska Dziennik Łódzki*, *Polska Dziennik Zachodni*, *Polska Gazeta Krakowska*, *Polska Głos Wielkopolski*, *Polska Gazeta Wrocławska*, *Metropolia Warszawska*, *Kurier Lubelski*).

Uzupełnieniem kampanii wizerunkowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w prasie była promocja kas w radiu. W ramach ogólnopolskiej kampanii radiowej opracowano i przygotowano przekaz bazujący także na raporcie TNS Pentor który informował, iż 91 % członków kas ufa SKOK oraz wykupiono czas emisji w mediach ogólnopolskich. W ramach kampanii, w kwietniu, spot reklamowy wyemitowano na antenach stacji: RMF FM, RMF Maxx, RMF Classic. Uzupełniano także kampanie ogólnopolskie o mniejsze ilościowo emisje w mediach lokalnych, np. w portalu trojmiasto.pl.

Prasowa kampania wizerunkowa *Kasy Kredytowe SKOK – zaufało nam już blisko 2,5 miliona Polaków* kontynuowana w lipcu, sierpniu i wrześniu objęła obok wskazanych wyżej tytułów także tygodnik *Echo Katolickie i Dziennik Gazetę Prawną*. Dodatkowo w ramach kampanii, na łamach dziennika *Super Express* wyemitowano jeden materiał *Jest z nami ponad 2,5 miliona rodzin*, w której wykorzystano wizerunek Artura Żmijewskiego oraz zachęcono do dołączenia do grona ponad 2,5 miliona członków spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Kreacja wizerunkowa zachęcała także do odwiedzenia strony www.skok.pl i uzyskania dodatkowych informacji o SKOK. Uzupełnieniem tej kampanii była ogólnopolska kampania outdoorowa. Na nośnikach wykorzystano kreacje reklamowe z udziałem Artura Żmijewskiego. Przekaz wizerunkowy umieszczono na nośnikach w Gdańsku, Gdyni, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu.

W roku 2012 zrealizowano także dwa cykle edukacyjno-promocyjne realizowane w porozumieniu z redakcjami *Super Expressu* i *Faktu* (kontynuacja z lat ubiegłych), przedsięwzięcia związane z odbywającą się w Gdańsku w lipcu konferencją WOCCU i przyjazdem do Polski Kristen Christian.

Cykl promocyjno-informacyjny w dodatku ekonomicznym *Fakt Pieniądże* ukazywał się, w porozumieniu z wydawcą dziennika, przez cały rok. Od stycznia do grudnia całostronicowe materiały opatrzone informacją „Wiadomości ze SKOK” ukazywały się co tydzień i zawierały m.in.: rozmowy z głównym ekonomistą SKOK Januszem Szewczakiem, przedstawicielami różnych kas oraz unii kredytowych na świecie. Na łamach *Faktu Pieniądże* wypowiadali się Bill Cheney – prezes Krajowego Zrzeszenia Unii Kredytowych w USA i Manuel Rabines, przewodniczący WOCCU. *Fakt Pieniądże* publikował również rozmowy z ekspertami prawa i ekonomii, na przykład z prof. Grażyną Ancyparowicz i prof. Andrzejem Bałabanem, którzy zajęli stanowisko w sprawie dotychczasowego rozwoju spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i komentowali zmiany prawne ich dotyczące. Dodatkowo materiały przypominały o Światowym Dniu Unii Kredytowych, podawały informacje o Międzynarodowej Konferencji Światowej Rady Unii Kredytowych, która odbyła się w Gdańsku w dniach 15-18 lipca, poruszały kwestie legislacyjne, przypominając członkom kas spółdzielczych o nowych możliwościach, jakie wnosi *ustawa o skok*, która weszła w życie w październiku 2012 r. W kwietniu spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe zostały partnerem cyklu *Co Polacy wiedzą o finansach*,

którego kolejne artykuły ukazały się w *Fakcie* – serii artykułów o charakterze edukacyjnym, prezentujących dostępne dla członków SKOK instrumenty finansowe. Cykl wizerunkowy *Polak Potrafi* na łamach *Super Expressu* (także stanowiący kontynuację działań zapoczątkowanych w roku 2010) to cykl reportaży przedstawiający prawdziwe historie członków kas, którzy dzięki pomocy SKOK zrealizowali swoje marzenia biznesowe.

W maju miała miejsce kampania prasowa promująca wizytę w Polsce Kristen Christian, inicjatorki akcji Bank Transfer Day. Materiały ukazały się w wielu tytułach, m.in. *Naszym Dzienniku*, *Gościu Niedzielnym*, *Super Expressie*, pakiecie Press Power (*Fakt*, *Przegląd Sportowy*, *Sport*), *Uważam Rze*. Inicjatorka akcji przyjechała do Polski na zaproszenie SKOK i wzięła udział w konferencji prasowej z prezesem Krajowej SKOK Grzegorzem Biereckim.

Z okazji konferencji Światowej Rady Związków Kredytowych (WOCCU) na łamach wielu wydawnictw ukazały się materiały promocyjno-wizerunkowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych przygotowane przez Apellę S.A. we współpracy z partnerami. Były to między innymi dodatki do dzienników: *Polska Dziennik Bałtycki*, *Super Express*, *Dziennik Gazeta Prawna*, *Fakt*. Wszystkie materiały informowały, że SKOK są członkiem WOCCU – organizacji zrzeszającej unie kredytowe ze 100 krajów świata, do których należy łącznie przeszło 196 milionów ludzi, a prezes Krajowej SKOK Grzegorz Bierecki pełni jednocześnie funkcję pierwszego Wiceprzewodniczącego WOCCU. Informacje te zamieszczane były w kontekście odbywającej się w dwudziestą rocznicę powstania polskich SKOK dorocznej konferencji Światowej Rady Związków Kredytowych.

W 2012 roku zrealizowane zostały na potrzeby promocji telewizyjnej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych nowe spoty wizerunkowe z udziałem Artura Żmijewskiego. Przygotowano je w dwóch wersjach: 30- oraz 15-sekundowej. Materiał realizowano w scenerii zabytkowej starówki Zamościa, podkreślając tym samym związek Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych z polską tradycją oraz z lokalnymi społecznościami. W materiale zaprezentowano również informacje o ofercie SKOK – pożyczkach, lokatach, kontach osobistych oraz przypomniano o wyłącznym udziale polskiego kapitału w kasach. Całość uzupełniła zachęta do odwiedzenia strony www.skok.pl. Pierwsza kampania telewizyjna z wykorzystaniem ww. spotów miała miejsce w czerwcu. Dla promocji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych zakupiono czas emisyjny i wyemitowano spoty o długości 30 sekund w następujących stacjach telewizyjnych: (*Pakiet At Your Target 18+*) *13th Street*, *Ale kino+*, *AXN*, *AXN Crime*, *BBC Lifestyle*, *Club TV*, *DOMO+*, *FilmBox*, *Fox*, *Kino Polska*, *National Geographic*, *Planete+*, *TCM*, *Tele5*, *Travel Chanel*, *Universal Channel*, *Zone Europa*, *Zone Reality*, *Zone Romantica*, oraz *Telewizji Trwam*, *Telewizji Polskiej* (TVP 1, TVP Info, TVP HD, TVP Historia, TVP Polonia, TVP Kultura, TVP 2, TVP Sport, TVP Seriale) i *Polsat Media* (*Polsat*, *Polsat Sport Extra*,

Polsat Crime&Investigation, Polsat News, Polsat 2, Polsat Cafe, Polsat Film, History, Czwórka). Druga całościowa kampania wykorzystująca spoty 15 i 30 sekundowe w TV, a także spójny graficznie i tekstowo przekaz reklamy zewnętrznej, prasy i Internetu miała miejsce w październiku 2012 roku. W jej ramach wyemitowano spoty TV w stacjach wymienionych powyżej.

W ramach dopełniającej, ogólnopolskiej jesiennej kampanii prasowej opracowano i przygotowano przekaz promocyjny *SKOK – jest z nami ponad 2,5 mln rodzin!* oraz wykupiono powierzchnię reklamową w mediach. W emitowanym materiale wizerunkowym zaznaczono, iż z usług SKOK-ów korzysta już ponad 2,5 miliona rodzin. Dodatkowo w okresie bożonarodzeniowym, w wybranych tytułach wyemitowano materiał reklamowy z życzeniami dla czytelników.

Ogólnopolska kampania outdoorowa, przeprowadzona w październiku, poza przekazem standardowym została uzupełniona reklamami umieszczonymi na takśówkach typu: Taxi Top (podświetlany zewnętrzny nośnik na dachu pojazdu) oraz WinAD Full (folia One Way Vision na całej tylnej szybie pojazdu). Na nośnikach zewnętrznych wykorzystano kreacje reklamowe z udziałem Artura Żmijewskiego *SKOK – jest z nami ponad 2,5 miliona rodzin!* Materiały wizerunkowe zawierające nazwę i logotyp SKOK pozostawały spójne z materiałami prasowymi i internetowymi. Internetowa kampania wizerunkowa wiązała się także z działaniami umożliwiającymi właściwe spozycjonowanie haseł związanych ze SKOK w wyszukiwarkach internetowych. Na portalach forsal.pl, money.pl, IPO.pl, wykop.pl, nowoczesnafirma.pl, bankier.pl wyemitowane zostały artykuły sponsorowane spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Materiały informowały o podstawach prawnych działania SKOK w Polsce, celem odróżnienia od instytucji parabankowych i wyeksponowania jako podmiotu alternatywnego dla banków komercyjnych. W ramach promocji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w Internecie opracowana i przygotowana została strona www.prawdaoskok.pl zawierająca najważniejsze informacje dotyczące podstaw prawnych funkcjonowania SKOK w Polsce, związków polskich kas z uniami kredytowymi na świecie, współpracy ze Światową Radą Unii Kredytowych, korzyści płynących z oferty kas i o polskim kapitale. Strona zawiera również wypowiedzi ekspertów SKOK oraz wyjaśnia podstawy misji społecznej, jaką między innymi ze względu na swój spółdzielczy charakter pełnią kasy. Promocja w Internecie została wsparta kampanią Google Adwords mającą na celu wsparcie pozycjonowania emitowanych materiałów.

W roku 2012 szczególną współpracę z mediami podjęto z następującymi tytułami Niezależnego Wydawnictwa Polskiego: dziennikiem *Gazeta Polska Codziennie*, tygodnikiem *Gazeta Polska*, miesięcznikiem *Niezależna Gazeta Polska Nowe Państwo*, portalem www.niezalezna.pl, *Niezależna VOD*. Dodatkowo Kasy otrzymały tytuł Sponsora Gali Człowiek Roku *Gazety Polskiej*, której Niezależne Wydawnictwo Polskie było organizatorem. Dynamicznie rozwijano współpracę z portalem Opoka (największym serwisem katolickim w Polsce), miesięcznikiem *Nasza Ziemia* –

bezpłatnym pismem redagowanym przez NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” województwa dolnośląskiego, kwartalnikiem *Powiernictwo Polskie*, miesięcznikiem *Riviera* – bezpłatnym, lokalnym czasopismem poruszającym sprawy związane z Trójmiastem, Tygodnikiem Podlaskim.

Kontynuowane były podjęte w roku 2010 działania zmierzające do upamiętnienia tragicznie zmarłych w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem przedstawicieli polskiej elity politycznej. Wspólnie z redakcją *Tygodnika Katolickiego Niedziela* przygotowano specjalny, szesnastostronicowy dodatek upamiętniający osoby, które dwa lata wcześniej zginęły pod Smoleńskiem. Drugi, czterostronicowy dodatek specjalny *Pamiętamy*, którego partnerem zostały SKOK, opublikował *Super Express*. Krótsze materiały związane z tą tematyką umieszczone zostały w *Rzeczpospolitej*, *Uważam Rze* i *Fakcie*.

Tradycyjnie spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe odgrywały również rolę mecenasa kultury i sztuki, wydarzeń sportowych, były sponsorem wielu działań prospołecznych. Do najważniejszych wydarzeń w roku 2012 należały:

- uroczystość wręczenia nagrody Pro Ecclesia et Populo Fundacji Klubu Przyjaciół Ludzkiego Życia połączonej z koncertem kolęd,
- Charytatywny Turniej Hokejowy w Gdańsku,
- Katolickie Dni Filmowe,
- Turniej Narciarski o Puchar Marszałka Kuchcińskiego w Przemyślu,
- festiwal Dwa Teatry – ogólnopolskie wydarzenie kulturalne transmitowane na antenie Telewizji Polskiej,
- Marsz dla Życia i Rodziny Katolickiego Stowarzyszenia Civitas Christiana,
- festiwal filmowy Gdańsk DocFilm Festival,
- XXIII Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Solidarności” i Olimpijczyków.

Konsekwentna budowa wizerunku SKOK opierała się także na kontynuowaniu podjętej w latach ubiegłych współpracy z wieloma instytucjami i tytułami prasowymi, takimi jak:

- Krajowa Rada Spółdzielcza – publikacje w miesięczniku *Tęcza Polska*, sponsoring Jarmarku Spółdzielczego,
- magazyn społeczny *Moja Rodzina*,
- *Tygodnik Katolicki Niedziela* (wsparcie wydania kalendarza pastoralnego, który został rozesłany do wszystkich członków Episkopatu Polski oraz 6000 proboszczów parafii na terenie całego kraju),
- tygodnik opinii *Uważam Rze*,
- portal wpolityce.pl,

- portal kresy.pl – największe w Polsce medium poświęcone dawnym Kresom Rzeczypospolitej.

Celem przybliżenia działalności SKOK i systemu unii kredytowych na świecie po raz kolejny zorganizowano warsztaty dla dziennikarzy polskich zajmujących się tematyką finansową i ekonomiczną. Warsztaty odbyły się w dniach od 15 do 17 lipca w Gdańsku. Warsztaty zrealizowane zostały w terminie i miejscu zbieżnym z trwającą wówczas Międzynarodową Konferencją Światowej Rady Unii Kredytowych. Ich celem było zapoznanie zainteresowanych z zasadami i praktycznym działaniem unii kredytowych – odpowiedników polskich SKOK oraz ich sposobów walki ze zjawiskiem wykluczenia finansowego.

W ramach wzmocnienia wizerunku kas kredytowych nadal kładziono duży nacisk na promocję ekspertów Systemu SKOK. Obecność w mediach pozwoliła na zbudowanie zaufania do osób zarządzających depozytami członków spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Dodatkowo pozwoliło to na podkreślenie wiarygodności prezentowanym faktom, spuentowanie opinii niezależnych dziennikarzy oraz wykreowanie i spopularyzowanie wizerunku ekspertów systemu. Wypowiedzi przedstawicieli kas kredytowych pojawiły się między innymi na łamach tygodnika *Uważam Rze*, *Tygodnika Katolickiego Niedziela*, *Tygodnika Przegląd*, *Tygodnika Podlaskiego* i dotarły w ten sposób do zróżnicowanych środowisk odbiorców.

W roku 2012 kontynuowano także prace na rzecz skatalogowania archiwalnych materiałów reklamowych SKOK, m.in. materiałów video, fotograficznych, audio i rzeczowych oraz ich digitalizacji na nośniku cyfrowym w formie Elektronicznego Archiwum Multimediów. Realizowana jest także Filmowa Kronika SKOK. Rejestrowane są na potrzeby zapewnienia właściwej dokumentacji, utrwalenia oraz emisji materiałów audiowizualnych te istotne wydarzenia, w których uczestniczyły spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa wizerunku spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, przedłużono prawo własności do domen internetowych związanych ze spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi. Zarezerwowane adresy internetowe nawiązują swoimi nazwami bezpośrednio do kas kredytowych, ich ekspertów lub kampanii marketingowych, które kasy prowadziły.

3. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi

3.1. Instytucje krajowe

Stała współpraca Systemu SKOK z instytucjami krajowymi obejmowała następujące podmioty:

- Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) – w związku z objęciem Kasy Krajowej oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych nadzorem,
- Narodowy Bank Polski – w związku z przekazywaniem danych SKOK w celu umożliwienia NBP wykonywania zadań związanych z opracowywaniem statystyki pieniężnej dla potrzeb Europejskiego Banku Centralnego oraz danych niezbędnych do dokonywania przez Narodowy Bank Polski oceny funkcjonowania rozliczeń pieniężnych i rozrachunków międzybankowych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu, zakresu i terminów przekazywania przez podmioty uczestniczące w rozliczeniach pieniężnych i rozrachunkach międzybankowych (Dz.U. Nr 107, poz. 1139),
- Główny Urząd Statystyczny – dostarczanie danych SKOK w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej w celu opracowania publikacji *Wyniki finansowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych*,
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej - w zakresie przeprowadzanych w SKOK kontroli związanych z przestrzeganiem procedur przeciwdziałania tzw. *praniu brudnych pieniędzy*,
- Biuro Informacji Kredytowej S.A. – w roku 2012 współpraca obejmowała wymianę danych kredytowych oraz wysyłanie elektronicznie za pośrednictwem BIK S.A. do Ministerstwa Finansów informacji o otwartych i zamkniętych rachunkach przedsiębiorców,
- Krajowa Rada Spółdzielcza – jako naczelny organ spółdzielczości; w roku 2012 Kasa Krajowa uczestniczyła w V Kongresie Spółdzielczości, który odbył się w listopadzie, dwóch przedstawicieli systemu SKOK weszło w skład Zgromadzenia Ogólnego KRS,
- Bank Gospodarstwa Krajowego – w związku z udzieleniem przez SKOK długoterminowych kredytów mieszkaniowych z dopłatami Skarbu Państwa,
- Biura Informacji Gospodarczej – Kasa Krajowa kontynuowała współpracę z Krajowym Rejestrem Długów oraz Rejestrem Dłużników ERIF

Biuro Informacji Gospodarczej S.A. celem umożliwienia kasom korzystania z informacji gospodarczych przy wykorzystaniu infrastruktury służącej do wymiany informacji kredytowej w ramach tzw. projektu BBC.

3.2. Instytucje zagraniczne

Współpraca z instytucjami zagranicznymi obejmowała:

- Światowa Rada Związków Kredytowych (WOCCU) z siedzibą w Madison, Wisc., USA – gdzie Przewodniczący Rady Nadzorczej Grzegorz Bierecki pełni funkcję pierwszego Wiceprzewodniczącego Światowej Rady. Przedstawiciele Kasy Krajowej uczestniczyli w walnym zgromadzeniu tej organizacji. Przedstawiciele Kasy Krajowej uczestniczą w zorganizowanej przez WOCCU Międzynarodowej Sieci Regulatorów Unii Kredytowych (International Credit Union Regulators' Network), której zadaniem jest tworzenie platformy współpracy szefów nadzorów nad uniami kredytowymi w poszczególnych krajach; członkiem Komitetu Sterującego ICURN jest Wiceprezes Wiktor Kamiński.
- Grupa G-10 – forum wymiany doświadczeń wynikających z działalności unii kredytowych w krajach, w których funkcjonują najistotniejsze w światowym ruchu organizacje krajowe unii kredytowych i w ramach którego wypracowywane są kierunki rozwoju unii kredytowych. Polski System SKOK w grupie G-10 w roku 2012 reprezentował Przewodniczący Rady Nadzorczej Kasy Krajowej Grzegorz Bierecki,
- Europejska Sieć Unii Kredytowych (ang. ENCU) – utworzone przez europejskie unie kredytowe (Kasę Krajową, Stowarzyszenie Brytyjskich Unii Kredytowych, Irlandzką Ligę Unii Kredytowych oraz Rumuński Związek Unii Kredytowych). W roku 2012 w spotkaniach uczestniczyli także przedstawiciele unii kredytowych z Estonii i Macedonii. Celem działania Forum jest określanie strategii w odniesieniu do regulacji rynku finansowego, które są dyskutowane w Komisji Europejskiej lub zostały wniesione pod obrady Parlamentu Europejskiego. Ustalenia Forum były następnie przekazywane do przedstawicielstwa unii kredytowych w Brukseli, które monitoruje działalność Parlamentu Europejskiego w zakresie rozwiązań legislacyjnych oraz realizuje ustalenia Forum w zakresie oczekiwanych przez europejskie unie kredytowe rozwiązań. Nadal jest rozwijana strona internetowa www.creditunionnetwork.eu prezentująca specyfikę i dorobek europejskich unii kredytowych oraz stanowiska Forum w różnych sprawach dotyczących działalności unii. Wiceprezes Wiktor Kamiński reprezentował ENCU na spotkaniach konsultacyj-

nych dotyczących projektu Kodeksu Postępowania Instytucji Mikrofinansowych (Code of Conduct for Microfinance Institutions) w Państwach Członkowskich,

- Międzynarodowy Związek Spółdzielczy (ICA) z siedzibą w Genewie, a w szczególności Region Europejski (Cooperatives Europe); przedstawiciele Kasy Krajowej uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu Regionu Europa i Walnym Zgromadzeniu ICA,
- Europejska Sieć Zadłużenia Konsumentów (European Consumer Debt Network) – organizacja zajmująca się walką z wykluczeniem finansowym oraz nadmiernym zadłużaniem się konsumentów,
- organizacje Visa i Mastercard – w zakresie wydawania kart płatniczych dla członków SKOK (Kasa Krajowa jest członkiem tych organizacji),
- unie kredytowe z obszaru Europy Wschodniej,
- organizacje krajowe unii kredytowych z Białorusi, Ukrainy, Mołdawii i Azerbejdżanu.

4. Kadry

Zatrudnienie w Kasie Krajowej na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło 83 etaty (w tym etaty pełne i częściowe). W ciągu roku w Kasie Krajowej zatrudnienie zakończyło 5 osób, pozyskano 5 nowych pracowników.

Zatrudnienie w etatach bez urlopów macierzyńskich, wychowawczych i bezpłatnych:

Dział	31.12.2011	31.12.2012	Wzrost/spadek
Organizacyjno-prawny	11	8	-27,27%
Monitoringu i kontroli	16	17	6,25%
Finansowo-księgowy	11	12	9,09%
Operacyjno-finansowy	6	4	-33,33%
Kart, Rozliczeń i Informacji Kredytowej	11	11	-
Informatyczny	7	5	-28,57%
Pozostałe stanowiska	23	26	13,04%

Pracownicy Kasy Krajowej to głównie ludzie młodzi – średnia wieku to 39 lat. Są to także ludzie bardzo dobrze wykształceni. Pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 85,5% osób zatrudnionych. Kobiety stanowią 51,8% zatrudnionych. Pracownicy Kasy Krajowej motywowani są do rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji. Szeroko zakrojona polityka szkoleniowa sprzyja rozwijaniu umiejętności zawodowych i personalnych pracowników.

5. System SKOK

Instytucje Systemu SKOK w roku 2012 kontynuowały swoją działalność, koncentrując się na dostosowywaniu oferowanych produktów i usług, a także struktury do zmieniających się warunków rynkowych.

Towarzystwo Finansowe SKOK wraz z pomiotami świadczącymi usługi związane z obsługą bankomatów (spółka eCard oraz Global Cash) rozwijało nową działalność, jest także podmiotem dostarczającym oprogramowanie dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz oferującej obsługę platformy e-SKOK oraz usługi typu „call center” (sprzedaż produktów, windykacja, działania reklamowe). TF SKOK S.A. pozostaje nadal kluczowym partnerem Kasy Krajowej w zakresie wydawnictwa i procesowania kart płatniczych Visa wydawanych przez Kasę Krajową dla członków SKOK. Spółka kontynuowała posadawianie własnych bankomatów, których na koniec roku było 491. Dla członków SKOK wydano łącznie ponad 479 tys. kart.

Spółka Apella S.A. to strategiczny partner Kasy Krajowej w realizacji działań reklamowo-promocyjnych systemu SKOK z wykorzystaniem środków z budżetu akcji reklamowo-promocyjnej. Także w roku 2012 spółka realizowała zadania promujące System SKOK oraz całościowe akcje reklamowe kas. Spółka kontynuowała także działalność wydawniczą w zakresie wydawnictwa *Gazety Bankowej*.

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych, świadczące swoje usługi zarówno dla podmiotów Systemu SKOK, jak i dla SKOK oraz ich członków, w roku 2012 rozwijało sieć sprzedaży.

Działające w ramach Systemu SKOK towarzystwa ubezpieczeniowe – TUV SKOK oraz TU SKOK Życie SA w roku 2012 rozwijały się dynamicznie. TUV SKOK w roku 2012 pozostawał strategicznym partnerem Kasy Krajowej w zakresie realizacji programu gwarancji depozytów poprzez oferowanie ubezpieczenia depozytów członków SKOK do kwoty 100 000 EURO. Rozwijana była oferta ubezpieczeń grupowych, które mogą stanowić jedną z form ograniczenia ryzyka kredytowego.

Spółka Asekuracja Sp. z o.o. współpracowała z kasami w zakresie prowadzonych działań windykacyjnych. Z uwagi na prowadzoną przez spółkę współpracę z kancelariami windykacyjnymi na terenie Polski, Asekuracja Sp. z o.o. wspomaga SKOK między innymi w prowadzonych działaniach windykacyjnych w zakresie tzw. windykacji przedsądowej oraz sądowej.

Spółka SKOK Holding s.a.r.l., do której w latach ubiegłych zostały wniesione tytułem aportu akcje i udziały będące w posiadaniu Kasy Krajowej, w pełni realizuje cele, dla których została powołana, tj. posiadanie w strukturze silnej kapitałowo spółki oraz optymalizacja podatkowa.

Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej jako podmiot wspomagający realizację misji SKOK w zakresie edukacji kontynuowało prowadzenie sieci Ośrodków Doradztwa Finansowego i Konsumenckiego, gdzie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej mogą bezpłatnie uzyskać pomoc i porady. W ciągu roku 2012 z porad dostępnych w 5 placówkach skorzystało 636 osób.

Działalność kontynuuje także Spółdzielczy Arbitraż Konsumencki. W roku 2012 do SAK wpłynęło dwadzieścia pięć wniosków, z czego cztery wnioski zostały zwrócone wnioskodawcom z uwagi na brak dokonania ich uzupełnienia we wskazanych w wezwaniach terminach, dwa wnioski zostały odrzucone, w przypadku jednego wniosku postępowanie umorzono na skutek zawarcia ugody. Arbitrzy wydali 11 orzeczeń, 7 spraw jest w toku.

W 2012 roku do Sądu Polubownego przy SKEF nie wpłynął żaden pozew, natomiast zmieniono regulamin Sądu, umożliwiając przeprowadzenie przed sądem postępowania ugodowego – w tym obszarze wydano 288 postanowień.

W roku 2012 uruchomiono trzecią edycję projektu *Pomóż oszczędzać rodzinie*, w którym udział wzięło 5 rodzin. Celem projektu była edukacja w zakresie planowania i skutecznego zarządzania finansami osobistymi poprzez sporządzanie budżetu domowego oraz jego wykorzystywanie w życiu codziennym. Realizując swoje cele statutowe w 2012 roku, SKEF kontynuował szereg projektów edukacyjnych z zakresu ekonomii i finansów dla dzieci: *Edukacja finansowa na wesoło*, *Moje pierwsze pieniądze*, a także uruchomił nowe projekty dla młodzieży ponadgimnazjalnej *Żyj finansowo! Czyli jak zarządzać finansami w życiu osobistym*.

6. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2012

W roku 2012 Kasa Krajowa wypracowała zysk netto w wysokości 44,9 mln zł. Bardzo dobry wynik finansowy roku 2012 r. został osiągnięty dzięki uzyskaniu przez Kasę Krajową przychodów z odsetek od lokat, obligacji oraz papierów wartościowych. Pomimo że kontynuowano wprowadzoną w latach ubiegłych strategię ostrożnej polityki inwestycyjnej opartej głównie na instrumentach krótkoterminowych oraz gwarantujących niższą dochodowość, ale większe bezpieczeństwo (głównie lokaty bankowe, obligacje skarbowe, jednostki uczestnictwa głównie w funduszach inwestycyjnych o niskich poziomach ryzyka). Przychody z odsetek były w roku 2012 o 33 mln zł wyższe niż w roku 2011, pozycja *aktualizacja wartości inwestycji* obejmująca wycenę posiadanego portfela *asset management*, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych oraz zamkniętych, obligacji skarbowych wykazała wzrost o ponad 17,4 mln zł względem poprzedniego roku.

Przychody ze sprzedaży produktów były o 5,7 mln zł wyższe niż w roku 2011. Przyrost ten jest efektem między innymi wzrostu przychodów z tytułu prowizji przelewowych oraz kartowych i innych usług statutowych. Jednocześnie nastąpił

spadek przychodów z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, co jest efektem niskiego zapotrzebowania SKOK na te produkty.

7. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2013

Na osiągnięcie przez Kasę Krajową zaplanowanego wyniku finansowego w roku 2013 będą miały wpływ czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne:

- kontynuacja konserwatywnej polityki inwestycyjnej skutkującej niskim ryzykiem inwestycyjnym portfela Kasy Krajowej, dywersyfikacja portfela powiązana ze stałym monitorowaniem rynku i odpowiednim doбором partnerów finansowych;
- doskonalenie modelu zarządzania ryzykiem kredytowym (dotyczącym przede wszystkim detalicznych ekspozycji kredytowych) w SKOK, który będzie sprzyjał prowadzeniu ostrożnej polityki kredytowej i tym samym utrzymaniu portfela wierzytelności przeterminowanych na poziomie nieodbiegającym na niekorzyść od rynkowej charakterystyki tego rodzaju wierzytelności, co ma pośredni wpływ na zaangażowanie funduszu stabilizacyjnego;
- dalsze wspieranie różnych form integracji oraz modelu zarządzania w grupie, co skutkuje zarówno wzrostem sprzedaży, jak i poprawą rentowności dla uczestniczących kas;
- dalszy rozwój akcji depozytowej SKOK skutkujący pośrednim wzrostem aktywów Kasy Krajowej;
- ograniczenie i monitorowanie wysokości ponoszonych kosztów, w szczególności związanych z realizacją nowych przedsięwzięć biznesowych.

Na potencjalne zmniejszenie wyniku mogą wpływać następujące okoliczności:

- zmiana sytuacji prawnej, skutkująca zasadniczą zmianą w modelu funkcjonowania Kasy Krajowej oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych przy jednoczesnym ograniczeniu źródeł przychodów (ograniczenie ilości instrumentów inwestycyjnych) oraz wzroście obciążeń finansowych;
- trwający kryzys finansowy, który może mieć wpływ na wzrost poziomu ryzyk operacyjnych instrumentów inwestycyjnych, a równocześnie negatywnie wpływa na sytuację gospodarstw domowych, co może oznaczać wzrost należności przeterminowanych w całym sektorze instytucji kredytowych, co także znajdzie odzwierciedlenie w sytuacji kas spółdzielczych, a tym samym Kasy Krajowej;

- konkurencja ze strony pozostałych podmiotów rynku usług finansowych, konkurujących o istotnie zmniejszoną na skutek recesji grupę *dobrych klientów*, tzn. osób posiadających pracę i tym samym stały dochód;
- nadpłynność sektora finansowego i niskie kwotowania depozytów dla klientów instytucjonalnych, co może mieć wpływ na wyniki podmiotów bazujących na przychodach odsetkowych, do grupy takich podmiotów należy Kasa Krajowa;
- kształtowanie się rynkowych stóp procentowych w wyniku sytuacji makroekonomicznej, jak też na skutek decyzji Rady Polityki Pieniężnej;
- obniżona rentowność instrumentów finansowych, w jakich lokowane są środki pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej;
- zmiana polityki cenowej oraz inwestycyjnej będąca skutkiem wejścia w życie nowelizacji ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, w zakresie ustalenia zasad oprocentowania zdeponowanych w Kasie Krajowej środków.

8. Ocena realizacji *Planu sześcioletniego na lata 2008-2014*

Rok 2012 charakteryzował się niższą niż w latach poprzednich dynamiką wzrostu aktywów. Na realizację założeń planu sześcioletniego, przyjętego w roku 2008, miało istotny wpływ wejście w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. To rozporządzenie w zasadniczy sposób zmieniło zasady tworzenia odpisów aktualizujących pożyczki i kredyty przeterminowane powodując ich drastyczne zwiększenie. Tym samym na skutek braku okresu przejściowego wyniki znacznej liczby kas uległy istotnym, niekorzystnym zmianom, w wyniku których niezbędne będzie podjęcie działań sanacyjnych. Ww. rozporządzenie zostało przez grupę posłów zaskarżone do Trybunału Konstytucyjnego z powodu jego niezgodności z Konstytucją. Nastąpiła zatem materializacja ryzyka prawnego – w wyniku rozporządzenia kasy utworzyły ok. 1,8 mld zł dodatkowych odpisów. W roku 2012 nie tylko weszła w życie nowa *ustawa o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych*, lecz także została wniesiona do Sejmu jej nowelizacja znacznie poszerzająca zakres regulacji dotyczących kas i Kasy Krajowej. Zmianie uległy także normy ostrożnościowe dotyczące kas. Ilość oraz tempo zmian zachodzących w otoczeniu prawnym Systemu SKOK w istotny sposób utrudniały i utrudniają rozwijanie działalności, kierując sporą ilość zasobów na potrzeby ciągłego dopasowywania się do nowych norm i wytycznych.

Sytuacja makroekonomiczna Polski w roku 2012 ulegała dalszemu pogorszeniu, nasilała się niepewność co do sfery finansów publicznych. Ry-

nek finansów konsumenckich stał się obszarem jeszcze większej konkurencji, szczególnie w obszarze depozytowym. Wzrost bezrobocia w grupie członkowskiej SKOK oraz wzrost kosztów utrzymania gospodarstw domowych powodował dalszy spadek zdolności kredytowej osób fizycznych. Kasy zachowały zdolność do kontynuacji wzrostu, jednak dynamika aktywów obniżyła się. Zakładane cele są realizowane, co pozwala pozytywnie ocenić założenia planu, jak i perspektywy dalszego rozwoju systemu. W szczególności:

- aktywa kas wzrosły o 8,4%, co z jednej strony było wynikiem rozwoju grupy Kas Stefczyka (wzrost), z drugiej sprzedażą części wierzytelności przez kasy (spadek aktywów). Podobnie rósł wolumen udzielonych pożyczek i kredytów oraz przyjętych depozytów, kasy zwiększyły także liczbę placówek oraz bazę członkowską,
- w kolejnych kasach wdrażane są nowoczesne usługi (karty płatnicze i bankowość elektroniczna), co sprzyja pozyskiwaniu nowych grup członków, szczególnie ludzi młodych i dobrze wykształconych,
- za pośrednictwem podmiotów działających w ramach Systemu SKOK (Fundacja Edukacji Spółdzielczej, Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej) prowadzone są działania edukacyjne,
- Kasy uzyskują korzyści ekonomiczne wynikające z synergii – rozwija się współpraca między SKOK poprzez tworzenie grup, które poprzez outsourcing usług związanych z działalnością kas, zwiększają efektywność prowadzonej działalności,
- prowadzone są działania zmierzające do podniesienia bezpieczeństwa SKOK poprzez zintegrowanie systemu zarządzania ryzykiem. We współpracy z Kasą Krajową, TZ SKOK SKA wdraża system wspomagania zarządzania ryzykiem w różnych obszarach, co ma na celu wspomóc efektywność i zwiększyć bezpieczeństwo SKOK.

9. Raport dotyczący ryzyka

W 2012 roku Zarząd i Rada Nadzorcza kontynuowały zmiany organizacyjne w Systemie SKOK (koncentracja różnych działalności, optymalizacja, projektowanie nowych podmiotów, których celem jest zwiększenie zakresu działalności kas), podejmowano szereg działań przygotowujących System SKOK na wejście w życie nowej *ustawy o skok*, podobnie jak w latach poprzednich analizowano wpływ kryzysu na sytuację finansową Kasy Krajowej oraz na ryzyko w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Stwierdzamy, że w odróżnieniu od innych instytucji kredytowych, zarówno kasy, jak i Kasa Krajowa nie zanotowały istotnych problemów wynikających bezpośrednio ze zjawisk kryzysowych. Wskaźniki płynności utrzymywały się na bardzo dobrym poziomie, jednakże według wstępnych – nieau-

dytowanych wyników część kas utrzymywała wskaźnik kapitału instytucjonalnego, poniżej wymaganych normą 4% aktywów. Wejście w życie rozporządzenie ministra finansów w dniu 30 grudnia 2011 r. i zmiana zasad tworzenia odpisów aktualizujących spowodowało radykalną zmianę sytuacji w bardzo krótkim okresie czasu. Brak okresu przejściowego spowodował konieczność jednorazowego ich utworzenia w nowej wysokości, co wywołało straty w dużej liczbie kas.

Tworzony z wkładów kas oraz zysku Kasy Krajowej fundusz stabilizacyjny, głównie dzięki wypracowywanej przez Kasę Krajową w ubiegłych latach nadwyżce bilansowej, utrzymywał równowartość ok. 3% aktywów kas.

Organa Kasy Krajowej, w tym Komisja Funduszu Stabilizacyjnego, oceniają wpływ sytuacji rynkowej na fundusze zarówno SKOK, jak i samej Kasy Krajowej. Wynikało to stąd, iż SKOK były równocześnie obiektem nadzoru, a co za tym idzie norm, regulacji i działań nadzorczych oraz partnerami i kontrahentami Kasy Krajowej z racji stosunku członkostwa i przepisów ustawy. Kasy wykonują szereg czynności za pośrednictwem lub przy udziale Kasy Krajowej oraz firm będących własnością Systemu SKOK (szczególnie należy podkreślić znaczenie takich obszarów, jak: rozliczenia, wydawanie kart płatniczych i obsługa transakcji, zarządzanie siecią bankomatów SKOK 24 i eCard, składanie zapytań do BIK oraz BIG, wsparcie zarządzania płynnością w formie lokat jednodniowych, lokowanie nadwyżek płynnych kas, prowadzenie ogólnopolskich kampanii marketingowych i działań PR). Działania te mają przełożenie na sytuację finansową kas (bezpośrednio lub pośrednio), z kolei sytuacja w obszarach takich jak: adekwatność kapitałowa, jakość aktywów, płynność czy rentowność kas przekłada się na stabilność systemu i ewentualne zaangażowanie Kasy Krajowej w działania naprawcze. Działania te mogą wymagać użycia środków funduszu stabilizacyjnego. W roku 2012 System SKOK kontynuował budowę zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem (SZR) rozumianego jako zbiór mechanizmów pozwalających na systematyczne identyfikowanie, analizowanie (szacowanie) i monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk – celem jest wspomoczenie procesu podejmowania decyzji zarówno w obszarze strategicznym, jak i operacyjnym. Model zarządzania ryzykiem w dotychczasowej praktyce w zakresie dotyczącym działalności kas koncentrował się na analizie poszczególnych obszarów działania SKOK – w szczególności analiza obejmowała aktywa finansowe oraz jakość zarządzania i opierała się na prewencji związanej ze stratami, zgodnie z definicją ryzyka jako możliwości wystąpienia szkody. Kasa Krajowa rozszerzyła system zarządzania ryzykiem, składający się obecnie ze sprawozdawczości, zmodernizowanego systemu analizy finansowej KAPER, monitoringu i systemu kontroli o kolejne narzędzie w postaci: hurtowni danych kredytowych i systemu raportów analitycznych (Syntetyczny Raport Ryzyka Kredytowego). Aplikacje „Vintage”, „Roll Rates”, „Portfel” zostały przygotowane w ramach prac służących do prowadzenia nadzoru na kasami. Aplikacje te zostały udostępnione TZ SKOK SKA w celu umożliwienia ich outsourcingu na potrzeby zarządzania ryzykiem w kasach. Aplikacje podlegają stałemu rozwojowi.

Rok 2012 był kolejnym rokiem niepewności co do sytuacji makroekonomicznej. Był to także okres odzyskiwania wiarygodności przez rynki finansowe. Nadal odczuwalne były skutki światowego kryzysu w postaci między innymi spowolnienia gospodarki, wzrostu bezrobocia, a co za tym idzie – spadek terminowości regulowania zobowiązań przez gospodarstwa domowe.

Należy podkreślić, że System SKOK nadal pozostaje poza bezpośrednim oddziaływaniem kryzysu: nie występuje problem inwestycji w „toksyczne” papiery wartościowe, udział kredytów hipotecznych i mieszkaniowych nie tworzy zagrożenia dla płynności kas.

W obszarze ryzyka pozostającego w sferze zainteresowania Systemu SKOK można wskazać.

9.1. Ryzyka strategiczne

- **Ryzyka prawne** – związane z niewłaściwą lub nieskuteczną identyfikacją i stosowaniem regulacji zewnętrznych w kontekście prowadzonej działalności. Kasa Krajowa prowadzi systematyczne działania w dwóch obszarach. Prowadzone jest zarówno stałe monitorowanie zmieniających się przepisów, jak też opracowywane są standardy i zalecenia, a wszystkie projektowane regulacje badane są pod kątem zgodności z prawem. Równocześnie analizowane jest na bieżąco zmieniające się środowisko prawne Unii Europejskiej i podejmowane są działania prewencyjne i dostosowawcze. Prowadzone są stałe działania typu compliance, szczególnie w zakresie przeciwdziałania tzw. praniu brudnych pieniędzy, ochrony praw konsumentów oraz zgodności działań z Kodeksem Dobrych Praktyk i Zasad Działania SKOK. Największe zagrożenie prawne dla Systemu SKOK wiąże się z wejściem w życie nowej *ustawy o skok* uchwalonej przez Sejm w dniu 5 listopada 2009 r. a skierowanej przez śp. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego do Trybunału Konstytucyjnego. Ostatecznie na skutek wycofania przez obecnego Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego ustawy z Trybunału – poza dwoma artykułami – weszła ona w życie bez istotnych zmian i wprowadzając nowy porządek przede wszystkim w zakresie nadzoru i regulacji, ale także w działalności kas i Kasy Krajowej. Ryzyko prawne wiąże się z dużą niejasnością przepisów oraz pokrywaniem się części kompetencji różnych instytucji: Komisji Nadzoru Finansowego, Kasy Krajowej i Ministra Finansów. Przykładem ryzyka, które przybiera formę materialną, jest tzw. audyt zewnętrzny wykonywany w kasach przez biegłego rewidenta. Ustalenia tego audytu sporządzanego w oparciu o dane finansowe z września 2012 roku są podstawą do podejmowania przez KNF działań administracyjnych wobec kas, bez uwzględniania wyników badania rocznych sprawozdań finansowych.

- **Reputacja** – dotyczy zdolności organizacji do ochrony dobrego imienia i utrzymania świadczonych usług na poziomie wymaganym przez klientów. Realizowane jest zarówno poprzez monitoring mediów, badania satysfakcji, jak też konsekwentne wdrażanie metod zarządzania opartych na wysokiej jakości potwierdzonej odpowiednimi certyfikatami, zarówno w Kasie Krajowej, SKOK, jak i też innych organizacjach Systemu SKOK. Bardzo istotne znaczenie miały działania z zakresu public relations uświadamiające opinii publicznej odmienną i odrębność Systemu SKOK od systemu bankowego i utrzymanie wiarygodności kas jako bezpiecznego miejsca dla deponowania oszczędności. Szeroko zakrojone działania w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu finansowemu przyczyniły się do ugruntowania wizerunku SKOK jako firmy społecznie odpowiedzialnej. Ryzyko reputacji pojawia się w związku z wejściem w życie nowej *ustawy o skok*, która bez adekwatnych okresów przejściowych zmienia w sposób zasadniczy gospodarkę finansową kas. Nowa prezentacja wyników finansowych kas może niekorzystnie wpłynąć na ich wizerunek.
- **Rozwój produktów** – dotyczy odpowiedniego poziomu rozwoju produktów i usług oraz zdolności do nadążania za zmiennymi oczekiwaniami i potrzebami klientów. Prowadzony jest w oparciu o badania satysfakcji, regularne konsultacje w ramach strategicznej grupy klientów oraz poddawany walidacji u kluczowych klientów w poszczególnych grupach. W praktyce rozwój produktów koncentrował się nadal na kartach płatniczych oraz zwiększeniu dostępu do rachunków poprzez Internet (e-SKOK) oraz sieć bankomatów (SKOK 24) we współpracy z Towarzystwem Finansowym SKOK S.A. TUW SKOK rozwijało ofertę ubezpieczeń związanych z zawieraniem umowami pożyczek i kredytów, m.in. zabezpieczających pożyczkobiorców, którzy utracili pracę (przejęcie okresowej odpowiedzialności za spłatę rat kredytu/pożyczki), co jest odpowiedzią na sytuację kryzysową w gospodarce. Opracowano szereg zmian związanych z wejściem w życie zmian w ustawie o kredycie konsumenckim, ustawą o usługach płatniczych oraz z wejściem w życie nowej *ustawy o skok*. Szczególnie ważne było przygotowanie produktów dla tzw. III sektora (sektora przedsiębiorstw społecznych i organizacji pozarządowych: spółdzielni, stowarzyszeń, związków zawodowych czy związków wyznaniowych).
- **Informacja zarządcza** – System SKOK podejmuje prace w celu lepszego udostępniania właściwych informacji wykorzystywanych w celu opracowania skutecznej długookresowej strategii działania organizacji. Na poziomie Kasy Krajowej Zarząd dokonuje comiesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych ocen zarówno sytuacji finansowej Kasy Krajowej, jak też SKOK w różnych zakresach. Nadal rozwijana

jest baza danych dla celów kontroli i oceny ryzyka SKOK – system gromadzenia, opracowania informacji i analiz. Rozwijane są narzędzia wspierające ocenę sytuacji finansowej SKOK.

9.2. Ryzyka finansowe

- **Ryzyka kredytowe i kontrahenta** – związane z rozmiarem prawdopodobieństwa utraty wartości kredytowanych pozycji aktywów. W Kasie Krajowej wartość ta wynosi poniżej 1%. Przy udzielaniu kredytów stosowana jest zasada „dwóch par oczu”, Dział Operacyjno-Finansowy wspierany jest analizami i ocenami Zespołu Monitoringu i Zarządzania Ryzykiem. Pomoc w ramach Funduszu Stabilizacyjnego udzielana jest w formie umów na podstawie uchwał Zarządu, po zasięgnięciu opinii Działu Monitoringu i Kontroli oraz niezależnej Komisji Funduszu Stabilizacyjnego. Komisja jest organem doradczym Zarządu, a zasiadają w niej przedstawiciele SKOK. Obecnie ryzyko braku zwrotu kredytów udzielonych ze środków funduszu stabilizacyjnego wzrasta w związku pogorszeniem prezentacji wyników kas na skutek zmiany zasad tworzenia odpisów aktualizujących.
- **Ryzyko płynności** – dotyczy możliwości bieżącego pokrycia zobowiązań operacyjnych lub finansowych. W Kasie Krajowej badane są na bieżąco limity zaangażowań wynikające z ustawy o skok oraz bardziej szczegółowe limity wewnętrzne. Określona jest lista instytucji o wysokim poziomie bezpieczeństwa, aktualizowana na podstawie informacji rynkowej. Płynność SKOK oceniana jest w oparciu o analizę wskaźnikową, w tym analizę zmian poziomu obowiązkowej rezerwy płynnej, wynoszącej 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego SKOK. Zwiększenie rezerwy płynnej w kasach następuje w oparciu o ocenę wskaźnikową sytuacji SKOK i ocenę ryzyka rynkowego. W wyniku kryzysu na rynkach finansowych Kasa Krajowa dokonuje weryfikacji płynności SKOK w oparciu o dekadowy monitoring płynności. Kasy trwale utrzymują prawidłowe wskaźniki płynności, a wnioski o uruchomienie rezerwy płynnej są sporadyczne i bez istotnego znaczenia dla stabilności kas. W roku 2012 w stosunku do trzech kas zastosowano podwyższenie rezerwy płynnej.
- **Ryzyko stopy procentowej** – związane z dopasowaniem stawki oprocentowania oraz terminów płatności aktywów i zobowiązań. Kasa Krajowa i SKOK stosują w przeważającej większości zmienne stopy procentowe. Kasy stosujące stałe stopy procentowe po stronie depozytowej regulują lukę płynności poprzez odpowiednie zmiany w strukturze aktywów o zmiennym oprocentowaniu. Kasa Krajowa bada na bieżąco przestrzeganie przez kasy limitów dopasowania aktywów i pasywów

o stałych stopach. Kasa Krajowa obserwowała stosowanie przez kasy lokat jednodniowych. W kolejnych latach wdrażany będzie model zarządzania ryzykiem płynności w ramach zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem.

- **Ryzyko koncentracji** – ryzyko wynikające z ekspozycji kredytowych wobec kredytobiorców z tego samego sektora gospodarczego, geograficznego lub związanych z tym samym produktem lub usługą. Kasa Krajowa udziela kredytów wyłącznie SKOK. W przypadku SKOK udział osób prowadzących działalność gospodarczą w portfelu SKOK jest niewielki. Kasy posiadają zdywersyfikowaną bazę członkowską, poza kilkoma małymi kasami, których baza członkowska związana jest z małą grupą pracodawców. Ryzyko koncentracji, w tym szczególnie kredytów na cele związane z działalnością gospodarczą, ograniczone jest przepisami ustawy oraz było objęte szczegółowymi normami dopuszczalnego ryzyka wydanymi przez Kasę Krajową.

10. Ciała statutowe Kasy Krajowej

Organem zarządzającym Kasy Krajowej jest Zarząd. Zarząd Kasy Krajowej do dnia 8 października 2012 r. pracował w następującym składzie:

Grzegorz Bierecki – Prezes,
Wiktor Kamiński – Wiceprezes,
Lech Lamenta – Wiceprezes.

W dniu 8 października 2012 r. Grzegorz Bierecki złożył rezygnację z pełnionej funkcji, w jego miejsce Rada Nadzorcza powołała Rafała Matusiaka.

Od dnia 8 października 2012 r. Zarząd pracował w składzie:

Rafał Matusiak – Prezes,
Wiktor Kamiński – Wiceprezes,
Lech Lamenta – Wiceprezes.

Zarząd Kasy Krajowej działa na podstawie *ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych*, ustawy prawo spółdzielcze, innych obowiązujących przepisów prawa, Statutu Kasy Krajowej oraz Regulaminu Zarządu uchwalonego przez Radę Nadzorczą. Regulamin określa szczegółowy tryb działania Zarządu, w tym podejmowania uchwał. Do kompetencji Zarządu należy podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach niezastrzeżonych w ustawie prawo spółdzielcze i Statucie Kasy Krajowej do kompetencji innych organów.

W strukturze Kasy Krajowej funkcję organu nadzoru pełni Rada Nadzorcza. Skład Rady Nadzorczej w 2012 r. uległ zmianie. Do dnia 8 października 2012 r. Rada pracowała w składzie:

1. Adam Jedliński – Przewodniczący,
2. Zygfryd Schoenhoff – Sekretarz,
3. Jan Chmielewski – Skarbnik,
4. Adam Byzdra – Członek,
5. Bogumił Krzyszcza – Członek,
6. Andrzej Gałązkiewicz – Członek,
7. Ireneusz Więckowski – Członek,
8. Krzysztof Kwiatek – Członek,
9. Jarosław Kazimierski – Członek.

Na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Kasy Krajowej dokonano uzupełnienia składu Rady na skutek rezygnacji złożonych przez Jarosława Kazimierskiego, Bogumiła Krzyszcza, Ireneusza Więckowskiego, Krzysztofa Kwiatka oraz Adama Jedlińskiego.

Od dnia 8 października 2012 r. Rada Nadzorcza Kasy Krajowej pracowała w następującym składzie:

1. Grzegorz Bierecki – Przewodniczący,
2. Adam Jedliński – Sekretarz,
3. Jan Chmielewski – Skarbnik,
4. Adam Byzdra – Członek,
5. Zygfryd Schoenhoff – Członek,
6. Andrzej Gałązkiewicz – Członek,
7. Janusz Ossowski – Członek.

Ciałem opiniodawczym Zarządu w zakresie dysponowania środkami funduszu stabilizacyjnego jest Komisja Funduszu Stabilizacyjnego, której głównym zadaniem jest opiniowanie wniosków kas o udzielenie pomocy stabilizacyjnej. Skład Komisji w ciągu roku uległ zmianie. W październiku decyzją Rady Nadzorczej ze składu Komisji odwołany został Andrzej Bąk oraz Mariusz Gazda, natomiast na skutek upływu kadencji Marka Bąka, Tadeusza Michalika, Franciszka Barakomskiego oraz Joanny Wysockiej-Turek, a także rezygnacji złożonej przez Andrzeja Gałązkiewicza do składu Komisji powołani zostali: Ireneusz Więckowski, Bogumił Krzyszcza, Jarosław Kazimierski, Krzysztof Kwiatek, Tadeusz Michalik oraz Franciszek Barakomski. Na skutek konieczności dostosowania składu Komisji do wymagań ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 8 grudnia 2012 r. ze składu Komisji odwołani zostali: Tadeusz Michalik, Franciszek Barakomski, Stanisław Komendacki, Mirosław Czuba oraz Szczepan Olbryś.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. Komisja Funduszu Stabilizacyjnego pracowała w następującym składzie:

1. Bogumił Krzyszcza – Przewodniczący,
2. Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący,

3. Jarosław Kazimierski – Sekretarz,
4. Krzysztof Kwiatek – Członek,
5. Joachim Nowak – Członek,
6. Marek Bąk – Członek,
7. Jan Kubik – Członek.

Przy podejmowaniu najistotniejszych decyzji dotyczących zasad działania Systemu SKOK Zarząd Kasy Krajowej zasięga opinii działaczy Systemu SKOK, wchodzących w skład Komisji Planowania Strategicznego. W roku 2012 odbyły się dwa posiedzenia Komisji, które były poświęcone omówieniu aktualnych problemów dotyczących SKOK w kontekście wejścia w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

W strukturze organów Kasy Krajowej działa także Sąd Koleżeński. W roku 2012 do Sądu nie wpłynęła żadna skarga.

11. Podsumowanie

Zarząd Kasy Krajowej z satysfakcją stwierdza, iż cele i zamierzenia Kasy Krajowej na rok 2012 zostały w pełni zrealizowane. Wypracowany w roku 2012 wynik finansowy Kasy Krajowej przyczyni się do zwiększenia Funduszu Stabilizacyjnego i umocnienia Systemu SKOK.

Członkom Rady Nadzorczej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, Komisji Planowania Strategicznego oraz Sądu Koleżeńskiego, członkom Zarządów wszystkich instytucji Systemu SKOK Zarząd Kasy Krajowej składa szczególne podziękowania za współpracę.

Rafał Matusiak
Prezes

Wiktor Kamiński
Wiceprezes

Lech Lamenta
Wiceprezes

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
o sprawozdaniu finansowym za rok 2012
Dla Rady Nadzorczej i Zarządu
Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej
z siedzibą w Sopocie, ul. Władysława IV 22

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego **Kasy Krajowej z siedzibą w Sopocie**, na które składa się:

- 1) wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
- 2) bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2012 r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **2.886.547,5 tys. zł**;
- 3) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. wykazujący zysk netto w wysokości **44.915,0 tys. zł**;
- 4) zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę **(-) 391.450,9 tys. zł**;
- 5) rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. wykazujący zwiększenie środków pieniężnych o kwotę **302 241,5 tys. zł**;
- 6) dodatkowe informacje i objaśnienia;
- 7) sprawozdanie z działalności za rok 2012.

Za sporządzenie tego sprawozdania finansowego odpowiada Zarząd Kasy Krajowej.

Kierownik jednostki i Rada Nadzorcza są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej ustawą o rachunkowości.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
 - krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.
- Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu.

W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie - w przeważającej mierze w sposób weryfikacyjny - dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe obejmujące dane liczbowe i objaśnienia słowne:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Kasy Krajowej na dzień 31 grudnia 2012 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku;
- b) zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych;
- c) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu.

Sprawozdanie z działalności jednostki jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Sopot, dnia 28 marca 2013 r.

Grażyna Łukjanow

Kluczowy biegły rewident – nr 5501

badający sprawozdanie finansowe w imieniu
Zespołu Ekspertów Finansowych „Auditor” Sp. z o.o.
Sopot, Al. Niepodległości 800/8
wpisanego na listę podmiotów uprawnionych
do badania sprawozdań finansowych pod nr 914

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej
w Sopocie
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
WARIANT PORÓWNAWCZY
Sporządzony za 2011 r. (w złotych)

	ROK PRZED	2011	Zmiany	ROK PO	2011
A. Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	49 378 225,58				111 389 360,04
- od jednostek powiązanych					
I. Przychód ze sprzedaży produktów	49 454 003,11		62 011 134,46		111 465 137,57
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie-wartość dodatnia, zmniejszenie-wartość ujemna)	-82 356,53				-82 356,53
III. Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	0,00				0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	6 579,00				6 579,00
B. Koszty działalności operacyjnej	105 495 522,41				105 495 522,41
I. Amortyzacja	1 829 557,25				1 829 557,25
II. Zużycie materiałów i energii	888 399,02				888 399,02
III. Usługi obce	17 994 729,58				17 994 729,58
IV. Podatki i opłaty, w tym:	329 808,16				329 808,16
- podatek akcyzowy	0,00				0,00
V. Wynagrodzenia	14 505 464,46				14 505 464,46
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 579 993,07				1 579 993,07
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	20 514 288,88				20 514 288,88
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	12 350,58				12 350,58
IX. Koszty działalności operacyjnej	47 840 931,41				47 840 931,41
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-56 117 296,83				5 893 837,63
D. Pozostałe przychody operacyjne	1 082 866,45				1 082 866,45
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00				0,00
II. Dotacje	0,00				0,00
III. Inne przychody operacyjne	1 082 866,45				1 082 866,45
E. Pozostałe koszty operacyjne	1 255 961,73				1 255 961,73
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	11 329,71				11 329,71
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	60 516,62				60 516,62
III. Inne koszty operacyjne	1 184 115,40				1 184 115,40
F. Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	-56 290 392,11				5 720 742,35
G. Przychody finansowe	92 435 005,94		-62 011 134,46		30 423 871,48
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	8 284,34				8 284,34
- od jednostek powiązanych	0,00				0,00
II. Odsetki, w tym:	75 278 173,66				75 278 173,66
- od jednostek powiązanych	0,00				0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	8 348 363,98				8 348 363,98
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	5 674 310,53				5 674 310,53
V. Inne	3 125 873,43				3 125 873,43
H. Koszty finansowe	2 113 963,52				2 113 963,52
I. Odsetki w tym:	4 339,46				4 339,46
- dla jednostek powiązanych	0,00				0,00
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00				0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	1 782 667,99				1 782 667,99
IV. Inne	326 956,07				326 956,07
I. Zysk (strata) brutto na działalności gospodarczej (F+G-H)	34 030 650,31				34 030 650,31
J. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (J.I-J.II)	0,00				0,00
I. Zyski nadzwyczajne	0,00				0,00
II. Straty nadzwyczajne	0,00				0,00
K. Zysk (strata) brutto (I+J)	34 030 650,31				34 030 650,31
L. Podatek dochodowy	8 731 414,52				8 731 414,52
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00				0,00
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	25 299 235,79		0,00		25 299 235,79

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Baginski

Lech Lamenta
WICEPREZES

Rafał Matusiak
PREZES

Wiktoria Kamińska
WICEPREZES

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej
w Sopocie
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
WARIANT PORÓWNAWCZY
Sporządzony za 2012 r. (w złotych)

	ROK Przed 2012	Zmiany	ROK PO 2012
A. Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	55 258 877,34		162 312 120,88
- od jednostek powiązanych			
I. Przychód ze sprzedaży produktów	55 258 578,34	107 053 243,54	162 311 821,88
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie-wartość dodatnia, zmniejszenie-wartość ujemna)	0,00		0,00
III. Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	0,00		0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	299,00		299,00
B. Koszty działalności operacyjnej	132 070 115,48		132 070 115,48
I. Amortyzacja	1 962 581,58		1 962 581,58
II. Zużycie materiałów i energii	1 094 266,31		1 094 266,31
III. Usługi obce	19 421 617,68		19 421 617,68
IV. Podatki i opłaty, w tym:	332 175,33		332 175,33
- podatek akcyzowy	0,00		0,00
V. Wynagrodzenia	17 404 486,51		17 404 486,51
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 973 548,87		1 973 548,87
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	21 626 369,36		21 626 369,36
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	299,00		299,00
IX. Koszty działalności operacyjnej	68 254 770,84		68 254 770,84
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-76 811 238,14		30 242 005,40
D. Pozostałe przychody operacyjne	4 813 275,40		4 813 275,40
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00		0,00
II. Dotacje	0,00		0,00
III. Inne przychody operacyjne	4 813 275,40		4 813 275,40
E. Pozostałe koszty operacyjne	15 899 564,90		15 899 564,90
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	12 207,34		12 207,34
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00		0,00
III. Inne koszty operacyjne	15 887 357,56		15 887 357,56
F. Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	-87 897 527,64		19 155 715,90
G. Przychody finansowe	151 735 358,17	-107 053 243,54	44 682 114,63
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	6 001,22		6 001,22
- od jednostek powiązanych	0,00		0,00
II. Odsetki, w tym:	108 282 972,58		108 282 972,58
- od jednostek powiązanych	0,00		0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	19 132 229,83		19 132 229,83
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	23 018 789,61		23 018 789,61
V. Inne	1 295 364,93		1 295 364,93
H. Koszty finansowe	1 707 357,54		1 707 357,54
I. Odsetki w tym:	155 798,00		155 798,00
- dla jednostek powiązanych	0,00		0,00
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00		0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	746 660,80		746 660,80
IV. Inne	804 898,74		804 898,74
I. Zysk (strata) brutto na działalności gospodarczej (F+G-H)	62 130 472,99		62 130 472,99
J. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (J.I-J.II)	0,00		0,00
I. Zyski nadzwyczajne	0,00		0,00
II. Straty nadzwyczajne	0,00		0,00
K. Zysk (strata) brutto (I+J)	62 130 472,99		62 130 472,99
L. Podatek dochodowy	17 215 514,00		17 215 514,00
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia starty)	0,00		0,00
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	44 914 958,99		44 914 958,99

Sopot dnia
20.03.2013

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Baginski

Lech Lamenta
WICEPREZES

Rafał Matusiak
PREZES

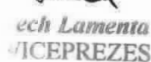
Wiktor Kamiński
WICEPREZES

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w Sopocie
BILANS DLA INNYCH JEDNOSTEK NIŻ BANKI I ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ
sporządzony na dzień 31 grudnia 2012r.
(w złotych)

AKTYWA	KWOTY 01.01.2012	NA DZIEŃ 31.12.2012
A. Aktywa trwałe	832 095 177,83	891 983 326,63
I. Wartości niematerialne i prawne	1 361 314,16	826 222,98
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych	0,00	0,00
2. Wartość firmy	0,00	0,00
3. Inne wartości niematerialne i prawne	1 361 314,16	826 222,98
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
II. Rzeczowe aktywa trwałe	4 134 351,33	3 258 531,59
1. Środki trwałe	4 067 725,33	3 252 896,98
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	96 076,42	89 213,83
b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 430 776,86	1 236 639,94
c) urządzenia techniczne i maszyny	1 485 398,06	1 126 324,17
d) środki transportu	963 100,69	676 805,32
e) inne środki trwałe	92 373,30	123 913,72
2. Środki trwałe w budowie	66 626,00	5 634,61
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00
III. Należności długoterminowe	0,00	0,00
1. Od jednostek powiązanych	0,00	0,00
2. Od pozostałych jednostek	0,00	0,00
IV. Inwestycje długoterminowe	813 896 132,34	869 387 986,06
1. Nieruchomości	0,00	0,00
2. Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
3. Długoterminowe aktywa finansowe	813 896 132,34	869 387 986,06
a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
- udziały lub akcje	0,00	0,00
- inne papiery wartościowe	0,00	0,00
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach	813 896 132,34	869 387 986,06
- udziały lub akcje	268 907 537,57	268 907 537,57
- inne papiery wartościowe	544 988 594,77	600 480 448,49
- udzielone pożyczki długoterminowe	0,00	0,00
- inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
4. Inne inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12 703 380,00	18 510 586,00
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 703 380,00	18 510 586,00
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
B. Aktywa obrotowe	1 868 654 707,71	1 994 564 200,78
I. Zapasy	2 051 753,52	16 339 319,53
1. Materiały	102 608,59	56 385,50
2. Półprodukty i produkty w toku	0,00	0,00
3. Produkty gotowe	0,00	0,00
4. Towary	0,00	0,00
5. Zaliczki na dostawy	1 949 144,93	16 282 934,03
II. Należności krótkoterminowe	96 152 332,10	82 197 715,31
1. Należności od jednostek powiązanych	0,00	0,00
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00
- do 12 miesięcy	0,00	0,00
- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
b) inne	0,00	0,00
2. Należności od pozostałych jednostek	96 152 332,10	82 197 715,31
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	61 071 959,41	51 969 160,47
- do 12 miesięcy	32 639 880,53	21 674 446,66
- udzielone pożyczki	30 125 941,34	18 982 137,73
- pozostałe	2 513 939,19	2 692 308,93
- powyżej 12 miesięcy	28 432 078,88	30 294 713,81
- udzielone pożyczki	28 432 078,88	30 294 713,81
- pozostałe	0,00	0,00
b) z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	756 475,95	1 342 113,99
c) inne	34 323 896,74	28 886 440,85
d) dochodzone na drodze sądowej	0,00	0,00
III. Inwestycje krótkoterminowe	1 770 130 390,18	1 895 765 380,86
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	1 770 130 390,18	1 895 765 380,86
a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
- udziały lub akcje	0,00	0,00
- inne papiery wartościowe	0,00	0,00
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach	441 961 784,30	265 355 270,53
- udziały lub akcje	7 771 700,00	7 771 700,00
- inne papiery wartościowe	434 190 084,30	257 583 570,53
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	1 328 168 605,88	1 630 410 110,33
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	72 272 015,87	39 883 631,97
- inne środki pieniężne	0,00	70,48
- inne aktywa pieniężne	1 255 896 590,01	1 590 526 407,88
2. Inne inwestycje krótkoterminowe	0,00	0,00
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	320 231,91	261 785,08
AKTYWA RAZEM	2 700 749 885,54	2 886 547 527,41

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński

Rafał Lamenta
VICEPREZES

Rafał Mańsiak
PREZES

Wiktor Kamiński
VICEPREZES

PASYWA

	KWOTY 01.01.2012	NA DZIEŃ 31.12.2012
A. KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	413 459 790,54	22 008 871,12
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	4 656 400,00	1 141 600,00
w tym udziały objęte żądaniem o zwrot	0,00	0,00
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	-100,00	-300,00
III. Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)		
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	178 133,76	179 133,76
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0,00	3 013 000,37
VI. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	410 565 642,99	0,00
VII. Należne wpłaty na kapitały (fundusze) rezerwowe	0,00	0,00
VIII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-27 239 522,00	-27 239 522,00
IX. Zysk (strata) netto	25 299 235,79	44 914 958,99
X. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		
B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	2 287 290 095,00	2 864 538 656,29
I. Rezerwy na zobowiązania	12 077 276,12	18 047 153,08
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 000 447,00	13 389 205,00
2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	653 836,76	1 430 105,13
- długoterminowa	653 836,76	1 078 386,34
- krótkoterminowa	0,00	351 718,79
3. Pozostałe rezerwy	2 422 992,36	3 227 842,95
- długoterminowe	0,00	0,00
- krótkoterminowe	2 422 992,36	3 227 842,95
II. Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
1. Wobec jednostek powiązanych		
2. Wobec pozostałych jednostek	0,00	0,00
a) kredyty i pożyczki	0,00	0,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
c) inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
d) inne		
III. Zobowiązania krótkoterminowe	2 274 312 818,88	2 845 591 503,21
1. Wobec jednostek powiązanych		
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności		
- do 12 miesięcy		
- powyżej 12 miesięcy		
b) inne		
2. Wobec pozostałych jednostek	2 274 250 008,42	2 434 063 766,79
a) kredyty i pożyczki	0,00	30,50
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
c) inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	2 261 247 127,98	2 412 644 673,92
- do 12 miesięcy	919 623 563,50	836 955 237,98
- powyżej 12 miesięcy	918 470 355,72	835 714 275,88
- pozostałe	1 153 207,78	1 240 962,10
- konta członkowskie	1 341 623 564,48	1 575 689 435,94
- pozostałe	1 341 623 564,48	1 575 689 435,94
e) zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00
f) zobowiązania wekslowe	0,00	0,00
g) z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	578 743,72	3 342 751,77
h) z tytułu wynagrodzeń	1 423 985,78	2 514 566,85
i) inne	11 000 150,94	15 561 743,75
3. Fundusze specjalne	62 810,46	411 527 736,42
a) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	62 810,46	83 585,22
b) Fundusz Stabilizacyjny		411 444 151,20
IV. Rozliczenia międzyokresowe	900 000,00	900 000,00
1. Ujemna wartość firmy		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	900 000,00	900 000,00
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	900 000,00	900 000,00
PASYWA RAZEM	2 700 749 885,54	2 886 547 527,41

Sporządzono
Sopot dnia 2013-03-20

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Baginski
Tomasz Baginski

Lech Lamenta
Lech Lamenta
WICEPREZES

Rafał Matusiak
Rafał Matusiak
PREZES

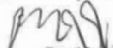
Wiktoria Kamińska
Wiktoria Kamińska
WICEPREZES

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej
w Sopocie
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
WARIANT PORÓWNAWCZY
Sporządzony za 2012 r. (w złotych)

	Za 2011 r.	Za 2012r.
A. Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	49 378 225,58	55 258 877,34
- od jednostek powiązanych		
I. Przychód ze sprzedaży produktów	49 454 003,11	55 258 578,34
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie-wartość dodatnia, zmniejszenie-wartość ujemna)	-82 356,53	0,00
III. Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	6 579,00	299,00
B. Koszty działalności operacyjnej	105 495 522,41	132 070 115,48
I. Amortyzacja	1 829 557,25	1 962 581,58
II. Zużycie materiałów i energii	888 399,02	1 094 266,31
III. Usługi obce	17 994 729,58	19 421 617,68
IV. Podatki i opłaty, w tym:	329 808,16	332 175,33
- podatek akcyzowy	0,00	0,00
V. Wynagrodzenia	14 505 464,46	17 404 486,51
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 579 993,07	1 973 548,87
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	20 514 288,88	21 626 369,36
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	12 350,58	299,00
IX. Koszty działalności operacyjnej	47 840 931,41	68 254 770,84
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-56 117 296,83	-76 811 238,14
D. Pozostałe przychody operacyjne	1 082 866,45	4 813 275,40
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Dotacje	0,00	0,00
III. Inne przychody operacyjne	1 082 866,45	4 813 275,40
E. Pozostałe koszty operacyjne	1 255 961,73	15 899 564,90
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	11 329,71	12 207,34
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	60 516,62	0,00
III. Inne koszty operacyjne	1 184 115,40	15 887 357,56
F. Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	-56 290 392,11	-87 897 527,64
G. Przychody finansowe	92 435 005,94	151 735 358,17
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	8 284,34	6 001,22
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Odsetki, w tym:	75 278 173,66	108 282 972,58
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	8 348 363,98	19 132 229,83
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	5 674 310,53	23 018 789,61
V. Inne	3 125 873,43	1 295 364,93
H. Koszty finansowe	2 113 963,52	1 707 357,54
I. Odsetki w tym:	4 339,46	155 798,00
- dla jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	1 782 667,99	746 660,80
IV. Inne	326 956,07	804 898,74
I. Zysk (strata) brutto na działalności gospodarczej (F+G-H)	34 030 650,31	62 130 472,99
J. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (J.I-J.II)	0,00	0,00
I. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
II. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
K. Zysk (strata) brutto (I+J)	34 030 650,31	62 130 472,99
L. Podatek dochodowy	8 731 414,52	17 215 514,00
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia str)	0,00	0,00
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	25 299 235,79	44 914 958,99

Sopot dnia
20.03.2013

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Baginski

Lech Lamenta
WICEPREZES

Rafał Matusiak
PREZES

Wiktor Kamiński
WICEPREZES

Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa w Sopocie

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (metoda pośrednia)
DLA JEDNOSTEK INNYCH NIŻ BANKI I UBEZPIECZYCIELE
Sporządzony za rok 2012 (w złotych)

		Rok 2011	Rok 2012
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I.	Zysk (strata) netto	25 299 235,79	44 914 958,99
II.	Korekty o pozycje :	314 114 862,16	65 823 501,62
1.	Amortyzacja	1 829 557,25	1 962 581,58
2.	Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych	-2 065 583,57	-217 152,98
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-21 989 234,19	-28 135 735,63
4.	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-13 695 718,44	-43 088 165,47
5.	Zmiana stanu rezerw	2 511 618,65	5 969 876,96
6.	Zmiana stanu zapasów	-1 906 270,48	-14 287 566,01
7.	Zmiana stanu należności	-34 299 402,84	13 954 616,79
8.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i k	387 003 927,12	135 413 805,55
9.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-3 274 031,34	-5 748 759,17
10.	Inne korekty		
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I +/- II)	339 414 097,95	110 738 460,61
B.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I.	Wpływy	262 423 748,87	225 453 321,54
1	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów tr	147 870,55	161 689,33
2	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		
3	Z aktywów finansowych, w tym :		
a)	w jednostkach powiązanych		
b)	w pozostałych jednostkach	262 275 878,32	225 291 632,21
-	zbycie aktywów finansowych	238 221 060,55	195 738 743,60
-	dywidendy i udziały w zyskach	8 284,34	6 001,22
-	splata udzielonych pożyczek długoterminowych		
-	odsetki	21 980 949,86	28 129 734,41
-	inne wpływy z aktywów finansowych	2 065 583,57	1 417 152,98
4	Inne wpływy z aktywów finansowych		
II	Wydatki	347 837 209,79	30 435 277,70
1	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów	1 303 323,08	713 359,99
2	Inwestycje w nieruchomości oraz w wartości niematerialne i prawne		
3	Na aktywa finansowe, w tym:	346 533 886,71	29 459 063,74
a)	w jednostkach powiązanych		
b)	w pozostałych jednostkach	346 533 886,71	29 459 063,74
-	nabycie aktywów finansowych	346 533 886,71	29 459 063,74
-	udzielone pożyczki długoterminowe		
4	Inne wydatki inwestycyjne		262 853,97
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-85 413 460,92	195 018 043,84
C.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I.	Wpływy	20 233 682,58	0,00
1	Wpływy netto z wydania udziałów i innych instrumentów kapitałowych or	20 233 682,58	0,00
2	Kredyty i pożyczki	0,00	0,00
3	Emisja dłużnych papierów wartościowych		
4	Inne wpływy finansowe		
II	Wydatki	326 956,08	3 515 000,00
1	Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00	3 515 000,00
2	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		0,00
3	Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00
4	Splaty kredytów i pożyczek	0,00	0,00
5	Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6	Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
7	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		
8	Odsetki	0,01	0,00
9	Inne wydatki finansowe	326 956,07	0,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	19 906 726,50	-3 515 000,00
D.	Przepływy pieniężne netto razem (A.III +/- B.III +/- C.III)	273 907 363,53	302 241 504,45
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		
-	zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		
F.	Środki pieniężne na początek okresu	1 054 261 242,35	1 328 168 605,88
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	1 328 168 605,88	1 630 410 110,33
-	o ograniczonej możliwości dysponowania	14 816 815,17	2 857 588,54

Sporządzono: Sopot dnia 2013-03-20

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński

Rafał Matusiak
PREZESWłodzisław Miński
WICEPREZESLech Lamenta
WICEPREZES

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w Sopocie

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM
sporządzone za rok 2012 (w złotych)

	Rok 2011	Rok 2012
I. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	382 250 960,02	413 459 790,54
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów	0,00	0,00
I.a. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	427 617 872,17	413 459 790,54
1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	4 656 300,00	4 656 400,00
1.1 Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	100,00	-3 514 800,00
a) zwiększenie (z tytułu)	3 515 000,00	200,00
- wydania udziałów	3 515 000,00	200,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	3 514 900,00	3 515 000,00
- wypłata udziałów	3 514 800,00	3 515 000,00
- przeniesienie udziału na wierzytelność - ustanie członkostwa	100,00	0,00
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	4 656 400,00	1 141 600,00
2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na początek okresu	-100,00	-100,00
2.1 Zmiana należnych wpłat na kapitał podstawowy		-200,00
a) zwiększenie (z tytułu)		-200,00
deklaracji przystąpienia		-200,00
b) zmniejszenie (z tytułu)		-200,00
2.2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na koniec okresu	-100,00	-300,00
3. Udziały (akcje) własne na początek okresu		
a) zwiększenie (z tytułu)		
b) zmniejszenie (z tytułu)		
3.1. Udziały (akcje) własne na koniec okresu		
4. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	178 133,76	178 133,76
4.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	0,00	1 000,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	1 000,00
- emisji akcji powyżej wartości nominalnej		
- z podziału zysku (ustawowo)		
- z podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)		
- wpłat wpiśowego	0,00	1 000,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
- pokrycia straty		
4.2. Stan kapitału (funduszu) zapasowego na koniec okresu	178 133,76	179 133,76
6. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu - zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	0,00	0,00
5.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	0,00	3 013 000,37
a) zwiększenie (z tytułu)	772 235,00	4 622 147,37
- wycena inwestycji	772 235,00	4 622 147,37
b) zmniejszenie (z tytułu)	772 235,00	1 609 147,00
- wycena inwestycji	772 235,00	0,00
- przekwalifikowania do inwestycji krótkoterminowych		902 394,00
- rezerwa na podatek odroczone	0,00	706 753,00
6.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	0,00	3 013 000,37
6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	425 907 923,52	410 565 642,99
6.1 Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	-15 342 280,53	-410 565 642,99
a) zwiększenie (z tytułu)	44 348 719,47	36 633 489,42
- z podziału zysku (ustawowo) do 26.10.2012r	24 115 136,88	25 299 235,79
- wpłat wkładów do 26.10.2012	20 233 582,58	9 334 253,63
- odpisu	0,00	0,00
- rezerwa na darowiznę w ramach programu naprawczego - rozwiązanie do 26.10.12	0,00	2 000 000,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	59 691 000,00	447 199 132,41
- umorzenia wkładów z art.43 ustawy o SKOK	0,00	0,00
- darowizna na programy naprawcze do 26 października	57 691 000,00	39 265 674,52
- rezerwa na darowiznę w ramach programu naprawczego	2 000 000,00	0,00
- art.54 i 55 ustawy z dnia 5 listopada 2009 o skok - przekwalifikowanie na fundusz specjalne		407 933 457,89
6.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	410 565 642,99	0,00
7. Należne wpłaty na kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	0,00	0,00
7.1 Zmiana należnych wpłat na kapitał podstawowy	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
odpis należnego wkładu	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
7.2. Należne wpłaty na kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	0,00	0,00
8. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	-2 665 150,51	-1 940 286,21
8.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	24 574 371,39	25 299 235,79
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów		0,00
8.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	24 574 371,39	25 299 235,79
a) zwiększenie (z tytułu)		0,00
- podziału zysku z lat ubiegłych		0,00
- pokrycie straty z lat ubiegłych		0,00
b) zmniejszenie (z tytułu podziału zysku)	24 574 371,39	25 299 235,79
8.3 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
8.4 Strata z lat ubiegłych na początek okresu	27 239 522,00	27 239 522,00
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów	0,00	0,00
8.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	27 239 522,00	27 239 522,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- przeniesienie straty z lat ubiegłych do pokrycia	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
8.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	27 239 522,00	27 239 522,00
8.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-27 239 522,00	-27 239 522,00
9. Wynik netto	25 299 235,79	44 914 958,99
a) zysk netto	25 299 235,79	44 914 958,99
b) strata netto		
c) odpisy z zysku		
II. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	413 459 790,54	22 008 871,12
III. Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	413 459 790,54	22 008 871,12

Sporządzono : Sopot dnia 2013-03-20

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński

Lech Lamenta
VICEPREZESRafał Matusiak
PREZESWłodzisław Kamiński
VICEPREZES

Spis treści

Sprawozdanie Rady Nadzorczej Kasy Krajowej za rok 2012.....	7
Sprawozdanie z Działalności Kasy Krajowej za rok 2012.....	11
1. Sytuacja SKOK w roku 2012	11
2. Działalność statutowa Kasy Krajowej	13
2.1. Prace legislacyjne	13
2.2. Działalność szkoleniowa i wydawnicza.....	15
2.3. Regulacje nadzoru i jednolite standardy świadczenia usług.....	16
2.4. Działalność operacyjna i rozliczeniowa.....	16
2.5. Nadzór i kontrola	18
2.6. Promocja i reklama.....	18
3. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi	25
3.1. Instytucje krajowe.....	25
3.2. Instytucje zagraniczne.....	26
4. Kadry	27
5. System SKOK.....	28
6. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2012	29
7. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2013	30
8. Ocena realizacji <i>Planu sześcioletniego na lata 2008-2014</i>	31
9. Raport dotyczący ryzyka	32
9.1. Ryzyka strategiczne.....	34
9.2. Ryzyka finansowe	36
10. Ciała statutowe Kasy Krajowej	37
11. Podsumowanie	39
Opinia niezależnego biegłego rewidenta	41
Rachunek zysków i strat	
Wariant porównawczy sporządzony za 2011 r. (w złotych).....	42
Rachunek zysków i strat	
Wariant porównawczy sporządzony za 2012 r. (w złotych).....	43
Bilans dla innych jednostek niż banki i zakłady ubezpieczeń.....	44
Pasywa	45
Rachunek zysków i strat. Wariant porównawczy	46
Rachunek przepływów pieniężnych	47
Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	48

